

Arealplan 2015–2027

Larvik kommune

Larvik
kommune

PLANBESKRIVELSE

Arealplan 2015–2027

Larvik kommune

Forord

Gjeldende arealdel ble vedtatt i 2010. Det er behov for å revidere denne på nytt, da det er vedtatt å legge til rette for en befolkningsvekst på 1,5 %.

Temaene for denne rulleringen er:

- Bolig og næring (inkl. handel)
- Idrett
- Offentlig og privat tjenesteyting
- Råstoffutvinning

Hovedprinsippet for rulleringen er å få til en kompakt byutvikling i Stavern og Larvik, og i de eksisterende tettstedene Helgeroa, Tjøllingvollen og Kvelde.

Hovedfokuset i dette dokumentet er avklaringsområdene Helgeroa, Kvelde og Tjøllingvollen. Det er gitt åpning for å komme med innspill på nye arealer innenfor 1,5 km fra skolene i disse områdene.

Arealplanen ønsker å legge til rette for utvikling av tettsteder, samt eksisterende bolig- og næringsområder.

I tillegg legges det opp til vedlikeholdsutbygging for de andre tettstedene i Larvik. Det er derfor gitt muligheter for også å komme med innspill innenfor eksisterende utbyggingsmønstre.

Planen omfatter også formålet for offentlig og privat tjenesteyting. Det er behov for å endre noen arealer med dette formålet blant annet som følge av nylig vedtatt skolebruksplan.

Kodal Minerals ønsker å starte gruvedrift og ta ut mineralene fosfat og jernmalm. I denne planprosessen må en bestemme om området skal avsettes til råstoffutvinning eller om forekomsten skal sikres med en hensynssone.

Larvik, 16. mars 2016

Rune Høiseth

Ordfører

Innhold

Forord	4
Innledning	7
Fakta om Larvik kommune	8
Befolkning og helse	8
Utdanning og arbeid	8
Bedrifter og næringsliv	10
Planavgrensning	11
Overordnede føringer og rammer	12
Planprosess og medvirkning	15
Plandokumentene	15
Prosess	15
Medvirkning	16
Organisering av planarbeidet	16
Planens innhold	17
A. Styre etter tydelige, bærekraftige hovedgrep i arealplanleggingen	17
B. Legge tydelige rammer for by- og tettstedsvekst	17
C. Fortette med kvalitet	17
D. Tilrettelegge en bred og smart meny av næringsområder og lokaliseringmuligheter	18
E. Gi forutsigbare arealmessige rammer for næringsutvikling	18
F. Legge til rette for fysisk aktivitet i hverdagen	18
Arealbehovet for boliger i Helgeroa, Kvelde og på Tjøllingvollen	19

Beskrivelse av planen	26
Beskrivelse av hovedprinsippene A-F i planen	26
Beskrivelse av innspillene	29
Følgende endringer er gjort på arealplankartet	33
Konsekvenser av planen	35
Konsekvenser av innspillsområdene	35
Konsekvensutredning av enkelt elementene i planen	35
Konsekvenser av de samlede virkningene av planen	41

Innledning

Larvik kommune vedtok i Kommunestyret den 22. mai 2013 oppstart av arbeidet med å rullere Kommuneplanens arealdel.

Hovedgrepet i denne rulleringen er å få til en mer konsentrert byutvikling og utvikle eksisterende tettsteder. I tillegg skal det legges til rette for økt fysisk aktivitet. Det siste skal muliggjøres ved å legge boligområder, skole, butikk og fritidsaktiviteter i gang- og sykkelavstand.

Planleggingen skal fokusere på arealstrategiene som er nedfelt i Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020:

1. Styre etter tydelige, bærekraftige hovedgrep i arealplanleggingen
2. Legge tydelige rammer for by- og tettstedsvekst
3. Fortette med kvalitet
4. Tilrettelegge en bred og smart meny av næringsområder og lokaliseringmuligheter
5. Gi forutsigbare arealmessige rammer for næringsutvikling
6. Legge til rette for fysisk aktivitet i hverdagen

Oppstart av planarbeidet ble varslet den 24. mai 2013 samtidig som planprogrammet ble lagt ut på høring. Høringsfrist ble satt til 11. juli 2013. Det kom inn 18 merknader til planprogrammet. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret 18. september 2013.

Etter at planprogrammet ble vedtatt ble det åpnet for å komme med innspill innenfor eksisterende utbyggingsmønster og innenfor foreslått innspillsområder for Helgeroa, Kvelde og Tjøllingvollen innenfor følgende temaer:

- Boligområder
- Næringsområder inkl. handelsområder
- Områder til offentlig og privat tjenesteyting
- Råstoffutvinning

Frist for å komme med innspill ble satt til mandag 21. oktober 2013. Det kom inn 125 innspill og det ble vedtatt av kommunepanutvalget at 97 av innspillene skulle konsekvensutredes.

Arbeidet med konsekvensutredningene og selve planforslaget har pågått fra det ble vedtatt oppstart og fram til sommeren 2014. Planforslaget ble behandlet politisk høsten 2014 og foreslått lagt ut på høring i januar–februar 2015.

Det kom inn 54 høringsuttalelser og 24 innsigelser. Kommunestyret egengodkjente planen den 16.09.2015 med innsigelser. Det ble avholdt mekling den 3.02.2016. Planen ble stadfestet 16.03.2016 med 36 nye områder.

Fakta om Larvik kommune

Larvik Kommune strekker seg over 530 km² og er dermed geografisk sett den største kommunen i Vestfold. Larvik Kommune har i overkant av 43 200 innbyggere og er dermed nest størst i Vestfold – etter Sandefjord – med hensyn til antall innbyggere. Hoveddelen av innbyggerne bor innenfor planområdet til KDP

Larvik by og KDP Stavern by. Befolkningsveksten i 2013 var på 0,3% for kommunen totalt sett. Dette er den nest laveste befolkningsveksten i Vestfold fylke. Larvik Kommune har ambisjon om en befolkningsvekst på 1,5% pr. år frem mot 2020 (jf. Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020).

Befolkning og helse

Planområdet tilhørende kommuneplanens arealdel er generelt preget av et spredt bosettings-mønster med en konsentrasjon rundt tettstedene Tjøllingvollen, Helgeroa og Kvelde her også sentrale hverdagsfunksjoner som skole og butikk er lokalisert. Områder som Ula, Kjerringvik, Nevlunghavn, Hvarnes, Hem og Kjose medvirker til og understreker kommunens vidstrakte bosetting og tilknytning til primærnæringene.

Ifølge folkehelseprofilen 2014 til Folkehelseinstituttet har Larvik Kommune høyere andel eldre over 80 år enn landsgjen-

nomsnittet, flere barn som bor i husholdninger med lav inntekt enn lands-gjennomsnittet, høyere andel med psykiske symptomer/lidelser enn landsgjennomsnittet og andelen 5-klassinger som er på laveste mestringsnivå i lesing er høyere enn i landet som helhet. Imidlertid har tidligere levekårsundersøkelse gjennomført av SSB, vist store forskjeller mellom de ulike delene av Larvik Kommune med en opphopning av lavere levekår i Larvik sentrum. Dette er en tendens Statistisk sentralbyrå (SSB) også har vist på nasjonalt nivå.

Utdanning og arbeid

3 av 4 arbeidstakere bosatt i Larvik Kommune arbeider i bedrifter med under 10 ansatte (jf. prognosesenteret). Vi har netto utpendling i yrkessammenheng og størst er «lekkasjen» til Sandefjord. Som kommune har vi ambisjon om gjennomsnittlig tilvekst på 200 arbeidsplasser hvert år (jf. Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020).

Telemarksforskning utarbeider hvert år på oppdrag fra Næringslivets Hovedorganisasjon, et næringsbarometer kalt NæringsNM. NæringsNM måler og sammenlikner næringsutviklingen i fylker, regioner og kommuner med hensyn til nye-

tableringer, lønnsomhet, vekst og størrelse. Ifølge NæringsNM 2013 ligger Larvik Kommune på 204. plass av 428 kommuner. I Vestfold fylke er Larvik Kommune rangert på 9. plass (for mer bakgrunnsinformasjon om NæringsNM se <https://legacyweb.nho.no/getfile.php/Offentlig%20sektor/Filer/NæringsNM2013.pdf>).

Larvik Kommune kombinerer svak befolkningsvekst med beskjeden vekst og lønnsomhet i næringslivet. Dette er ifølge NHO en kombinasjon som gjør kommunen sårbar. De største arbeidsplassene i kommunen vår er knyttet til varehandel, helse-

og sosialtjenester og andre tjenesteytende næringer (jf. <https://www.nho.no/politikk-og-analyse/offentlig-sektor-og-naringslivet/kommunekaringer/>). Dette er bransjer som hovedsakelig leverer varer og tjenester til et lokalt marked.

Ernst og Young har på oppdrag fra Link Larvik identifisert de næringsområdene med størst direkte verdiskapning i Larvik Kommune – dvs. produksjons- og tjenestevirksomheter som selger til et marked utover Larviksdistriktet. De største næringsområdene målt i verdiskapning er en stor og bredt sammensatt engros- og handelsnæring og en omfattende næringsmiddelindustri. Sammen med steinindustrien har engrosvirksomhetene høyest verdiskapning pr. arbeidsplass. Analysen viser hva som er de viktigste kildene til verdiskapning i Larvik, men gir ikke et fullgodt grunnlag for hvilke prioriteringer og tiltak som bør velges for å øke verdiskapningen og øke antall arbeidsplasser. Uansett vil dagens næringsstruktur utgjøre basis også for fremtidens verdiskapning. Ernst og Young ser på verdiskapning i form av inntekter mens NæringsNM måler dette i form av arbeidsplasser.

NHO mener at antall arbeidsplasser er et viktig kriterium for å beskrive en kommunes attraktivitet som bostedskommune. Steder med sterk vekst i antall arbeidsplasser vil trekke til seg innflyttere, og da vil den sterke arbeidsplassveksten være en årsak til innflyttingen. Flytting og arbeidsplassvekst vil dermed her en gjensidig positiv påvirkning.

Ernst og Young mener verdiskapning pr ansatt er et sentralt nøkkeltall for å sammenligne verdiskapningsnivå mellom næringer og mellom regioner. Verdiskapningen kommer bedriftene til gode som driftsresultat og arbeidstakerne til gode som lønn. I neste omgang er dette grunnlaget for arbeidstakernes kjøpekraft og skatteevne som igjen er grunnlaget for henholdsvis handel med varer og tjenester og offentlig velferdsproduksjon. Jo høyere verdiskapningen og lønningene er, jo høyere blir både vår private kjøpekraft og den offentlige velferdsproduksjonen.

I kommunen vår ligger Thor Heyerdahl videregående skole som er blant landets største med over 1600 elever og 310 ansatte. Skolen tilbyr 10 av 12 utdanningsprogram innen studieforberedende og yrkesfaglige utdanningsprogram. Thor Heyerdahl videregående skole er den mest populære videregående skolen i fylket, samtidig ligger frafallsprosenten noe lavere enn både snittet for Vestfold fylke og nasjonalt. - ta inn tekst fra de andre

Arbeidsledigheten i Larvik er på 3,2%. Dette er litt under landsgjennomsnittet, men over snittet for de andre kommunene i Vestfold (mars 2014). Samtidig er medianinntekten i Larvik Kommune blant de laveste i Vestfold og utdanningsnivået er gjennomgående lavere enn både landsgjennomsnittet og i fylket.

Utdanningsnivå 2013 i prosent av totalbefolkning 16 år og eldre, begge kjønn (kilde SSB)

Utdanningsnivå 2013 i prosent av totalbefolkning 16 år og eldre, begge kjønn

	Grunnskole-nivå	Videregående skole-nivå*	Universitets- og høgsolenivå (kort)**	Universitets- og høgsolenivå (lang)***
Landet	28,2	42	22,1	7,7
Vestfold	28,5	44,7	21,5	5,3
Larvik	30	46	19,6	4,3

* Videregående skole-nivå: Inkludert nivået 'Påbygging til videregående utdanning' som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

** Universitets- og høgsolenivå kort omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

*** Universitets- og høgsolenivå lang omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forsker-utdanning.

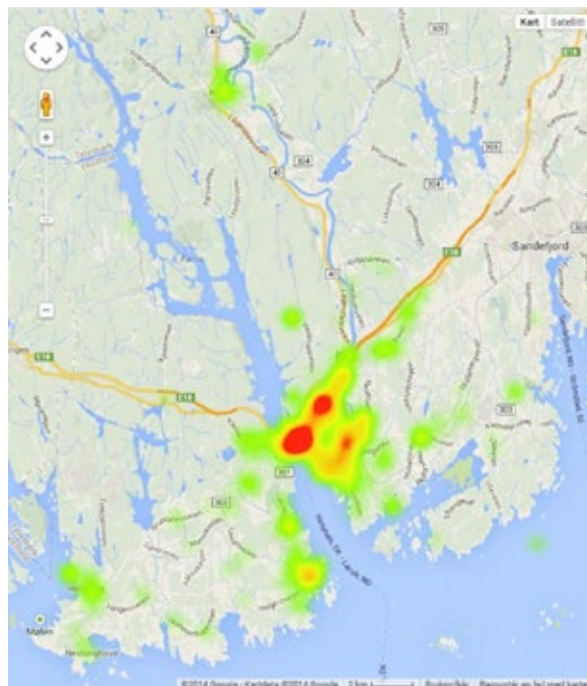
Bedrifter og næringsliv

Larvik kommune har mer enn 4000 registrerte bedrifter.

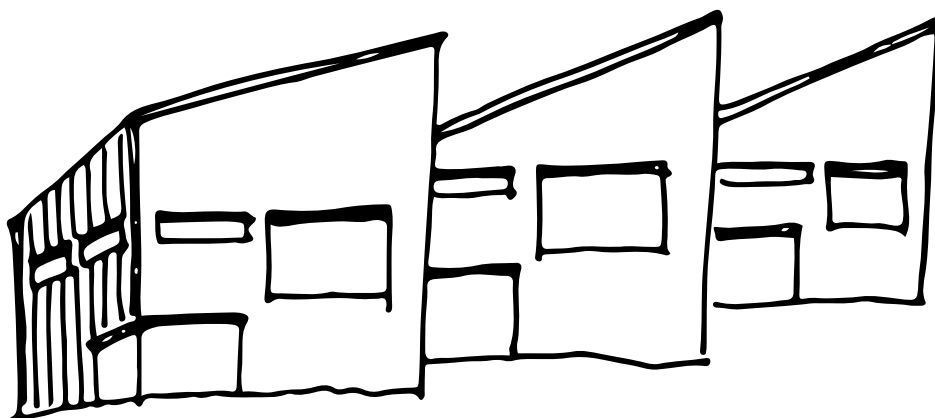
Kildedata er hentet fra Enhetsregisteret. Her finnes bla. organisasjonsnummer, næringstype, antall ansatte og firma-adresse. Kilden inneholder over 4000 bedrifter i Larvik, men presentasjonsverktøyet vi benytter (Google fusion tables) har en grense på 1000 poster. Mange firma har ingen ansatte, eller har ikke registrert ansatte. For å komme innenfor kravet til 1000 poster er det tatt med alle bedrifter som har registrert 4 eller flere ansatte.

Opplysningene er lagt inn av de ulike bedriftene selv, og registeret har ingen funksjon for å validere om adressen som registreres eksisterer. Mange adresser er av typen «Vollen» «Stubberød» o.l, som gjør det umulig å plassere bedriften i kartet. Resultatet er at kartet viser en del bedrifter i «Skagerak». For å rette på dette må evt. tabellen gjennomgås, og alle ugyldige adresser oppdateres.

Illustrasjonen viser at de fleste bedriftene ligger i Larvik by og Stavern by. For data på dette nivået er det ikke hensiktsmessig å kjenne til detaljkunnskap, men å se det store mønsteret. Det kan blant annet se ut som om flere bedrifter har sammenfallende adresse som boligadressen til eier av bedriften. For øvrig samler bedriftene seg langs de store ferdssårene (Gamle Kongevei, Dronningens gate og Elveveien) og i tettstedene.

Kart nr. 1 Bedrifts etableringer i Larvik Kommune

Planavgrensning

Kommuneplanens arealdel omfatter hele kommunen unntatt områdene for Kommunedelplan for Stavern by og Kommunedelplan for Larvik by.

Overordnede føringer og rammer

Nedenfor er det beskrevet hvilke lover, nasjonale føringer og regionale planer og kommunale planer som får betydning i dette planarbeidet.

Nasjonale føringer:

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV 2008-06-27 nr. 71)

Rullering av kommuneplanens arealdel skal følge prosess reglene i pbl kapittel 11 om kommuneplan. Planprogram, planbeskrivelse, konsekvensutredninger og Ros-analysen skal utarbeides i tråd med pbl §§ 4-1, 4-2 og 4-3, mens plankart og planbestemmelsene skal utarbeides i tråd med pbl §§ 11-7, 11-8, 11-9, 11-10 og 11-11. Planforslaget må i tillegg være i tråd med de forskrifter som er utarbeidet til plan- og bygningsloven. Eksempler på slike forskrifter er «forskrift om konsekvensutredning» og «forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og digitalt planregister».

Naturmangfoldloven (LOV 2009-06-19 nr. 100)

Nye utbyggingsområder skal vurderes i forhold til naturmangfoldlovens §§ 7, 8-12. Hensynet til loven skal beskrives både i konsekvensutredningene og i saksfremstillingen når planen legges ut på høring og ved endelig godkjenning.

Jordloven og skogbruksloven (LOV-1995-05-12-23 og LOV 2005-05-27 nr. 31)

Vern av dyrka mark, dyrkbar mark og høyproduktiv skog er nedfelt i flere statlige dokumenter.

Eksempler er St.prp. nr. 1 (2008-2009) Landbruk og Matdepartementet, Jordvernåret av 19.11.2010 og Stortingsmelding nr. 9 (2011-2012) om landbruks- og matpolitikken. Forutsetningen fra nasjonalt hold er at det er en veldig restriktiv holdning for å ta i bruk nye områder med dyrka mark, dyrkbar mark og produktiv skog til utbyggingsformål. Dersom områder foreslås

tatt inn i planen som ligger på dyrka mark, dyrkbar mark eller produktiv skog må dette begrunnes for å bli vurdert omgjort til utbyggingsformål i forhold til hvilke samfunnsmessige goder utbyggingen vil legge rette for.

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (LOV-1981-03-13 nr. 6)

Nye utbyggingsområder skal ikke føre til økt forurensning. Tema forurensning vil bli behandlet i konsekvensutredningene. I tillegg vil temaet også bli belyst i ROS-analysen.

Lov om vassdrag og grunnvann (LOV-2000-11-24 nr. 82)

Planen skal ikke på noen måte føre til forurensning av vassdrag og grunnvann. Vurdering av dette tema vil bli foretatt i konsekvensutredningene og ROS-analysen. I tillegg til loven legger også Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, Forvaltningsplan for vannregion Vest-Viken, og andre forskrifter om vannforvaltning, vannforsyning og drikkevann har strenge restriksjoner på hva som kan tillates i nedslagsfeltet for Farris, reservedrikkevannskilden Hallevannet og for Farriskilden.

Lov om Kulturminner av 9. juni 1978 nr.50 § 9.

Dette temaet vil bli belyst i konsekvensutredningene. I forbindelse med utarbeidelsen av RPBA ble det laget et temakart for kulturminner og kulturmiljøer. Det er anbefalt at disse 37 kulturmiljøområdene legges inn i de respektive kommuneplanene ved neste rullering. I planarbeidet vil disse områdene vurderes.

Lov om folkehelsearbeid «Folkehelseloven» (Lov 2011-06-24-29)

Kommuneplanens samfunnsdels vedtatte arealstrategi er å ivareta innbyggernes helse i et langsiktig perspektiv. Dette følges opp i Kommuneplanens arealdel 2015-2027.

Nasjonale retningslinjer:

Statlig planretningslinje for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (SPR)

I plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 videreføres byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjø og vassdrag. Forbudet gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan jf. §§ 11-9 nr. 5 og 12-7 nr. 2.

Larvik kommune fulgte opp dette i sin forrige rullering av kommuneplanens arealdel 2010-2022 ved å legge inn en byggegrense langs sjø og langs vassdragene Numedalslågen, Farrisvannet og Hallevannet.

Den 25. mars 2011 ble det vedtatt en Statlig planretningslinje for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen. I planarbeidet er det behov for å justere byggegrense langs sjø.

Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene

Prinsippene i Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene må gjennomgås for å vurdere om det er behov for å revidere bestemmelsene om energi. Bestemmelsene om energi må også vurderes i forhold til TEK 10.

St. meld. 33 (2012-2013) «Klimatilpasning i Norge»

St. meld. 33 «Klimatilpasning i Norge» legges til grunn for utarbeidelse av kommuneplanens arealdel 2014-2026. Stortingsmeldingen vil gi føringer for kommunens klimatilpasning og arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analyse).

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Arealbruk skal konsentreres til eksisterende byer og tettsteder, da det vil fremme samfunns-økonomisk effektiv ressursutnyttelse, miljøvennlige transportløsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, bedre trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Dette vil igjen føre til redusert klimagassutslipp.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging

Den rikspolitiske retningslinjen for barn og planlegging skal sikre barn og unge tilstrekkelige og gode lekearealer. Arealer som barn og unge brukes må erstattes dersom de blir omgjort til utbyggingsformål.

Retningslinjer for planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag

Nye utbyggingsområder skal ikke lokaliseres til fareområder langs vassdrag. Disse vurderingene vil komme fram i konsekvensutredningene og i Risiko- og sårbarhetsanalysen.

Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2012

Nye utbyggingsområder skal ikke lokaliseres i områder med

støyverdier over det som er anbefalt i T-1442/2012. Vurdering av tema støy vil skje både i konsekvensutredningene og i Risiko- og sårbarhetsanalysen.

Nasjonale forventninger:

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

I plan- og bygningsloven fra 27. juni 2008 ble det innført at regjeringen skulle utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Det første heftet med nasjonale forventninger ble vedtatt ved kongelig resolusjon 24. juni 2011. Heftet beskriver hva kommunene, fylkeskommunene og statlige myndigheter har av sentrale utfordringer og hva de må ta særlig hensyn til i planleggingen for å følge opp nasjonale interesser og nasjonal politikk.

De sentrale utfordringene er:

- Befolkningsvekst
- Verdiskaping og næringsutvikling
- Utbygging av samferdsel og infrastruktur
- Et stadig varmere og våtere klima
- Intens kamp om arealene
- Stadig større press på sårbar natur

De viktigste hensynene som må tas er:

- Ta hensyn til klimautfordringene og legge til rette for redusert energibruk
- Vise stor aktsomhet ved å unngå å planlegge utbygging i fareområder
- Lage langsiktige utbyggingsstrategier for å trekke klare grenser mellom landbruksarealer og overordnet grønnsstruktur
- Ta vare på og videreutvikle sammenhengende grønnsstruktur
- Hindre nedbygging av verdifulle landbruksarealer og natur- og friluftsområder
- Hindre byspredning ved å satse på fortetting og utvidelse av eksisterende byer/ tettsteder
- Fremme helse, livskvalitet og oppvekstmiljø ved å legge til rette for fysisk aktivitet bl.a. ved å sikre grønne områder som er lett tilgjengelig og tilrettelagt for friluftsliv, idrett, lek og avkobling

Nasjonale mål:

Vann og helse

Sikker drikkevannsforsyning er et nasjonalt mål. Derfor er det viktig å sikre drikkevannskildene våre. Larvik kommune har både Farrisvannet og Hallevannet som drikkevannskilder. Farrisvannet er drikkevannskilde for over 200 000 mennesker, mens Hallevannet er viktig for forsyning av jordvanningsanleggene som er etablert utover hele Brunlanes. Sikker drikkevannsforsyning vil sikre vann både til mennesker og dyr, samt til næringsvirksomhet.

Regionale planer:**Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA)**

Planen setter fokus på at framtidig utvikling av Vestfoldbyene skal skje i et bærekraftig perspektiv. Planen fokuserer på utvikling av boliger og næringsområder. Prinsippene og retningslinjene i planen om boliger og næring vil bli innpasset i rulleringen av kommuneplanens arealdel.

Regional plan for handel- og sentrumsutvikling i Vestfold

Planen gir føringer for lokalisering av nye handelsområder og sentrumsutvikling i Vestfold.

Regional plan for kystsonen i Vestfold

Planen gir føringer for utbygging i kystsonen, samt veiledning for fastsetting av byggegrense mot sjøen.

Regionale føringer:**NVE Retningslinje nr. 2/2011 Flom og skredfare i arealplaner**

Denne retningslinjen vil bli lagt til grunn ved vurdering av revidering av de utfyllende bestemmelsene og retningslinjene, samt ved utarbeide av Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analysen).

NVE notat: «Hvordan ta hensyn til klimaendringer i arealplanleggingen»

Notatet vil bli lagt til grunn ved vurdering av revidering av de utfyllende bestemmelsene og retningslinjene, samt ved utarbeide av Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analysen).

Vestfold fylkeskommunes retningslinje om «Byggegrenser mot vei»

Denne retningslinjen innarbeides i de utfyllende bestemmelsene og retningslinjene.

Kommunal planstrategi

Oppstart av rullering av kommuneplanens arealdel er forankret i kommunal planstrategi, som ble vedtatt i kommunestyret 12. desember 2012, sak 208/12.

Kommuneplanens samfunnsdel 2010-2020 (forventet vedtatt i kommunestyret 22. mai 2013)

Dette planforslaget følger opp vedtatt arealstrategi og dens fire bærende prinsipper:

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2013-2016 ble vedtatt 24.10.2012, sak 161/12. Formålet med planen er å fremme fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Denne planen legger til rette for «flere i fysisk aktivitet» og har en visjon om at «I Larvik skal alle ha anledning til å drive allsidig fysisk aktivitet, og få opplevelser på et mangfold av arenaer». Denne planen er helsefremmende og bygger opp om begrepet helse som tatt inn

som et av de fire bærende prinsippene i arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel.

For å følge opp denne planen er det viktig at kommunen avsetter eksisterende idrettsanlegg til idrettsformål. For å få tippe-midler er det en forutsetning at idrettsanleggene er avsatt som idrettsformål. I tillegg er det viktig å foreta en gjennomgang av eksisterende idrettsanlegg, slik at vi sikrer ønskede utvidelser og sikrer arealer til nye idrettsanlegg.

Klima og energiplan

Kommuneplanens arealdel koordineres med temaplan for klima og energi.

Boligplan

Kommunestyret vedtok oppstart av en boligplan i desember 2011, sak 173/11. Boligplanen skal bestå av to deler. Del 1 skal beskrive boligpolitikken bidrag for fremtidig velferds-produksjon og levekårsutvikling (inkl. Boligsosial handlingsplan). Del 2 skal beskrive boligpolitikken bidrag for fremtidig verdiskapning, vekstkraft, attraksjon og næringsutvikling. Dette planarbeidet skal gå parallelt med rullering av kommuneplanens arealdel og planene skal samkjøres.

Næringsplanen

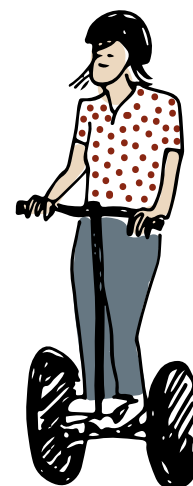
Kommunestyret vedtok oppstart av rullering av gjeldene næringsplan i desember 2012, sak 137/12. Den nye næringsplanen skal beskrive kjennetegnene ved Larviks næringspolitikk og bidra til å øke antall arbeidsplasser i kommunen. Dette planarbeidet skal gå parallelt med rullering av kommuneplanens arealdel og planene skal samkjøres.

Skolebruksplanen

Vedtatt i skolebruksplanen følges opp i kommuneplanens arealdel.

Barnehageplanen

Rullering av kommuneplanens arealdel 2015-2027 samkjøres med planprosessen for barnehageplanen.

Planprosess og medvirkning

Plandokumentene

Kommuneplanens arealdel 2015-2027 er utarbeidet av administrasjonen i samarbeid med kommuneplanutvalget. Dokumentene som er utarbeidet er:

- Planprogram
- Plankart med juridisk bindende bestemmelser og retningslinjer
- Planbeskrivelse med konsekvensutredning av planen
- Vedlegg 1: Fastsetting og revidering av byggegrenser mot sjø og vassdrag
- Vedlegg 2: Forenklet konsekvens- og verdiutredning av innspillsområdene som er vedtatt inn i planen
- Vedlegg 3: Risiko- og sårbarhetsanalyse
- Vedlegg 4: Handlingsprogram
- Vedlegg 5: Konsekvensutredning av innspillsområdene som ikke er tatt med i planen

Planprogrammet legger rammene for konsekvensutredningene og planen. Innspillene og prinsippene som er utredet i h.h.t. planprogrammet er grunnlaget for arealplankartet. Konsekvensutredningene og ROS-analysen er rene administrative faglige utredninger. De er beslutningsgrunnlaget for utarbeidet plan.

Prosess

- I kommunal planstrategi 2013-2026 ble det vedtatt at Kommuneplanens arealdel skulle revideres.
- Planprogram ble vedtatt lagt ut på høring i KST-068/13 den 22.05.2013, med høringsfrist 11.07.2013.
- Oppstart av planarbeid ble varslet samtidig som planprogrammet ble lagt ut på høring den 24. mai 2013.
- Det kom inn 18 merknader til planprogrammet. Høringsuttalelsene er gjengitt og vurdert i kommunestyresak 108/13 den 18.09.2013.
- Planprogrammet ble vedtatt i KST-108/13 den 18.09.2013.
- Ved annonsering av vedtatt planprogram ble det åpnet for å komme med innspill.
- Det ble åpnet for å komme med innspill til planen i perioden 20.09.2013. til 21.10.2013.
- Det kom inn 125 innspill
- Kommuneplanutvalget fastsatte hvilke områder som skulle konsekvensutredes den 05.11.2013 jf. sak 010/13.
- Det ble det avholdt et medvirkningsverksted i Kvelde den 11.11.2013 hvor det også ble gitt mulighet for å komme med innspill
- Det ble det avholdt et medvirkningsverksted på Tjøllingvollen den 18.11.2013 hvor det også ble gitt mulighet for å komme med innspill
- Det ble det avholdt et medvirkningsverksted i Helgeroa den 21.11.2013 hvor det også ble gitt mulighet for å komme med innspill
- Kommuneplanutvalget fastsatte flere områder som skulle konsekvensutredes den 17.12.2013 jf. sak 013/13.

- Det ble vedtatt at 97 innspill skulle konsekvensutredes
- Utarbeidelse av konsekvensutredningene ble foretatt høsten 2013 og våren 2014.
- Kommuneplanutvalget fastsatte kriterier for fastsetting av langsiktige utviklingsgrenser den 01.04.2014 jf. sak 003/14.
- Utarbeidelse av plankart, utfyllende bestemmelser og retningslinjer og planbeskrivelse med risiko- og sårbarhetsanalyse ble foretatt våren og sommeren 2014.
- Planen ble fremmet til politisk behandling i KPU, FSK og KST høsten 2014 og foreslått lagt ut på høring i januar–februar 2015.
- Høringsfrist ble satt til 20. februar 2015.
- Det kom inn 54 høringsuttalsleser og 24 innsigelser.
- Kommunestyret egengodkjente planen den 16.09.2015.
- Det ble avholdt mekling den 3.02.2016.
- Kommunestyret stadfestet planen den 16.03.2016.

Medvirkning

Åpne møter/medvirkningsverksted:

- Det ble avholdt et Medvirkningsverksted i Kvelde 11.11.2013.
- Det ble avholdt et Medvirkningsverksted på Tjøllingvollen 18.11.2013.
- Det ble avholdt et Medvirkningsverksted i Helgeroa 21.11.2013.
- Det ble avholdt stand på Meny Søndersrød den 26.01.2015, Coop på Tjøllingvollen 29.01.2015 og på Spar i Kvelde 09.02.2015.

Møter med regionale myndigheter

- Det ble avholdt et møte med Fylkesmannen i Vestfold og Statens vegvesen den 23.06.14, for å informere om prinsippene i planforslaget.
- Det ble avholdt et møte med Vestfold fylkeskommune den 24.06.14, for å informere om prinsippene i planforslaget.
- Det ble avholdt et møte med Kulturarv i Vestfold fylkeskommune den 26.06.14, for å diskutere hvordan bevaring og kulturminner best mulig skal sikres på arealplankartet og i bestemmelsene og retningslinjene. Oppfølging av RPBA som har vedtatt at kommunene skal legge inn de 37 utvalgte kulturmiljøene i Vestfold.
- Det ble avholdt befarings med fylkespolitikerne den 10.02.2015
- Det ble avholdt mekling den 03.02.2016.

Organisering av planarbeidet

Styringsgruppe:

- Jan Arvid Kristengård (Ass. Rådmann)
- Vilhelm Einen (Konstituert leder av Stabsavdelingen)
- Hege Eick (Konstituert RE-leder for PBLG)

Prosjektleder:

- Hanne Holmen

Prosjektgruppe:

- Hege Eick (Konstituert RE-leder for PBLG)
- Anne Therese Anvik
- Cathrine Wærvågen
- Kolbjørn Hem

I tillegg har følgende vært med i prosessen:

- Trine Flesche – Arealplan
- Eli Malmquist – Arealplan
- Ingunn Baarnes – Arealplan
- Linda Kristin Myrsve Sætre – Arealplan
- Trond Horn Fonn – Byggesak
- Janne Balberg Kvisvik – Byggesak
- Agneta Børretzen – Byggesak
- Endre Tanggaard – Byggesak
- Rolf Tvedten – Landbruk
- Rolf Gjøllberg – Landbruk
- Marianne Brekka - Barnerepresentant
- Bjørn Evensen – Beredskapssjef
- Hans Christian Nygaard – Miljøinspektør
- Roar Asbjørnrød - Brann

Planens innhold

A. Styre etter tydelige, bærekraftige hovedgrep i arealplanleggingen

De store infrastrukturene som havn, jernbane og hovedveger skal danne ryggraden i kommunens vekstområder. Dette behandles i egne planprosesser. Bolig- og nærings-virksomhet skal i hovedsak skje innenfor utbyggingsmønsteret for Larvik og i avklarings-områdene Tjøllingvollen, Helgeroa og Kvelde. Hovedfokus skal være på følgende:

- Fjordbyen
- Fortetting i aksene Stavern – Larvik – Gon¹
- Revidere kommunens langsiktig utbyggingsmønster²
- Det ble enighet om å ikke fastsette langsiktige utviklingsgrenser³ rundt avklaringsområdene Helgeroa, Tjøllingvollen og Kvelde.

B. Legge tydelige rammer for by- og tettstedsvekst

Kommunen består av flere steder med sterk historie og identitet. Det er viktig at disse stedene får en tilpasset vekst og en variasjon av funksjoner innen både fritid og arbeid.

Avklaringsområdene Kvelde, Helgeroa og Tjøllingvollen vurderes med hhv. befolkningsvekst i 12 og 30 års perspektiv med 0,6% vekst (SSB) og 1,5% vekst (RPBA).

Fastsetting av grensene for avklaringsområdene foreslås ut fra følgende elementer:

- Dyrkbar mark⁴
- Natur- og rekreasjonsområder, hundremeterskoger
- Framtidige nye omkjøringsveger
- Kulturminner og kulturmiljø

- Landskap
- Naturmangfold

Avklaringsområdene har status som lokalsenter i kommuneplanens samfunnsdel. I RPBA er det nedfelt at 30% av boligveksten skal skje utenfor de langsiktige grensene for Larvik.

C. Fortette med kvalitet

Nærhet til de ulike hverdagsfunksjonene er viktig i et helseperspektiv. Fortetting med kvalitet skal ta hensyn til historie, kulturmiljø, landskap, estetikk og funksjonelle behov.

Kartlegge og kartfeste:

- Andelen av boligtyper – enebolig, rekkehus, flermannsbolig
- Alder på boligfelt
- Boligområder med ensartet bebyggelse
- Hvor det skal ryddes opp i boligreserven
- Tilgang på grøntområder – nære og korridorer til større rekreasjonsområde
- Revidering av kommunearealene som ble utarbeidet i forbindelse med RPBA

Kartleggingen skal gi kunnskap om hvilke områder som kan fortettes og hvilke områder som ikke kan fortettes. Det skal fastsettes kriterier for hvordan fortettingen kan foregå. Prinsipper for utbyggingstetthet som er forankret i RPBA skal nedfelles i bestemmelsene. De ulike befolkningsvekstratene skal ligge til grunn for vurderinger for boligbehov, og det skal vurderes om det er behov for nye boligområder i planperioden.

¹ Hesteskoen

² Revidere utbyggingsmønsteret rundt eksisterende tettsteder som f.eks. Ula, Kjerringvik, Hem, Vervingen, Nevlunghavn m.m.

³ I RPBA er det vedtatt at det skal fastsettes langsiktige utviklingsgrenser. Larvik kommune valgte å ikke fastsette langsiktige utviklingsgrenser, men kun revidere vårt utbyggingsmønster.

⁴ Dyrka mark er alle områder hvor det drives med aktivt jordbruk, mens dyrkbar mark er områder som kan dyrkes. Det siste kan være jorder eller skogområder.

D. Tilrettelegge en bred og smart meny av næringsområder og lokaliseringmuligheter

Kartlegge og kartfeste:

- Dagens situasjon av bedrifter – lokalisering og antall ansatte
- Bedriftenes transportbehov og transportmønster
- Behov for fleksibilitet og forutsigbarhet
- Behov for arealer for ønsket vekst
- Type virksomhet – internasjonal, nasjonal, regional og lokal

Kartleggingen skal gi kunnskap om behovet for utvikling av arealer for eksisterende nærings- og handelsvirksomheter og arealbehov og infrastrukturtiltak for nye virksomheter. Larviks mulighet som aktør i eksisterende regionale klynger skal også belyses.

E. Gi forutsigbare arealmessige rammer for næringsutvikling

Benytte ABC-prinsippet for lokalisering av nærings- og handelsvirksomhet.

Kartfeste:

- Avsette områder til regional næringsvirksomhet på Ringdalskogen og Klova
- Utvidelse av eksisterende og ny nærings- og handelsvirksomhet i avklaringsområdene Kvelde, Tjøllingvollen og Helgeroa.

F. Legge til rette for fysisk aktivitet i hverdagen

Dagens helseproblemer er i stor grad knyttet til livsstil og særlig mangel på fysisk aktivitet. Det er i hverdagen helse skapes, og arealplanlegging er tilrettelegging av hverdagens aktiviteter.

Målet må være å skape gode og trygge sammenhenger mellom hverdagens arenaer, hjem - skole/jobb - fritidsaktiviteter, slik at flere kan sykle og gå mellom aktivitetene.

Kartlegge og kartfeste:

- Forbindelseslinjene mellom hverdagsfunksjonene
- Eksisterende grønnstruktur og rekreasjonsområder
- Eksisterende og framtidige idrettsanlegg
- Gang- og sykkelveier, eksisterende og planlagte
- Arealer avsatt som offentlige friområder og friluftsområder

Eksisterende temakart for grønnstruktur skal revideres og oppdateres, slik at de mest aktuelle lekeplassene fra Barnetråkk-registreringene legges inn. Eksisterende idrettsanlegg legges inn på arealplankartet, og det foreslås nye idrettsanlegg dersom kartleggingen viser behov for det. Trafikksikringstiltak langs skoleveier skal påvises der det er behov for det. Det vil bli gjort en oppdatering slik at eksisterende og planlagte gang- og sykkelveier er avmerket korrekt på arealplankartet.

I tillegg har kommunen en del oppgraderingsbehov som vil bli beskrevet og konsekvensutredet senere i planbeskrivelsen.

Arealbehovet for boliger i Helgeroa, Kvelde og på Tjøllingvollen

Arealbehovet for Helgeroa

Befolkningsvekst	2027		2040	
	0,60%	1,50%	0,60%	1,50%
Helgeroa	214	563	485	1361

Denne befolkningsveksten er regnet ut i fra at Larvik kommune har 43.200 innbyggere og at Helgeroa skal ha en viss prosentvis vekst ut i fra dette. Dersom befolkningsveksten blir mindre vil arealbehovet bli mindre.

Helgeroa	2027 (0,6%)	2027 (1,5%)	2040 (0,6%)	2040 (1,5%)
Arealbehov (3 boenheter pr daa)	36 daa	94 daa	81 daa	227 daa
- Dagens boligreserve	81 daa	81 daa	81 daa	81 daa
Behov for nye arealer		13 daa		146 daa
- Innspill	429 daa	429 daa	429 daa	429 daa

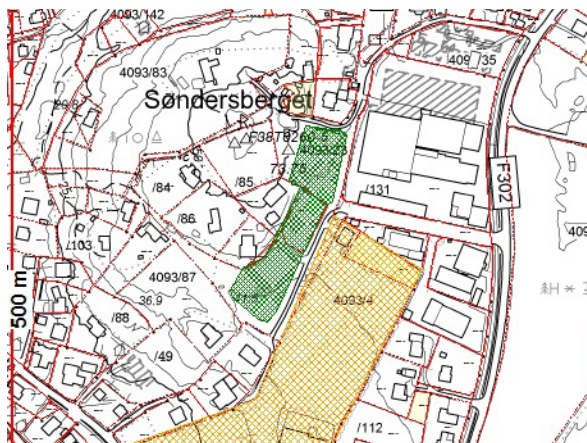
Helgeroa har behov for 146 daa med nye arealer fram til 2040. Det er foreslått mange innspill og noen av innspillene ligger godt plassert i forhold til å få en utbygging som er sentrert rundt Sønderørød. I Helgeroa er det spilt inn 14 boligområder som totalt er på 492 daa. Det betyr at det er spilt inn mange flere områder enn det er behov for. I planforslaget vil antall innspill som foreslås tatt inn i planforslaget samsvare med arealbehovet fram til 2027, dvs. at det må legges inn arealer over 13 daa. Mens utviklingsgrensen rundt Helgeroa foreslås ut i fra behovet for arealer fram til 2040, dvs. at det må kunne legges inn arealer på over 146 daa.

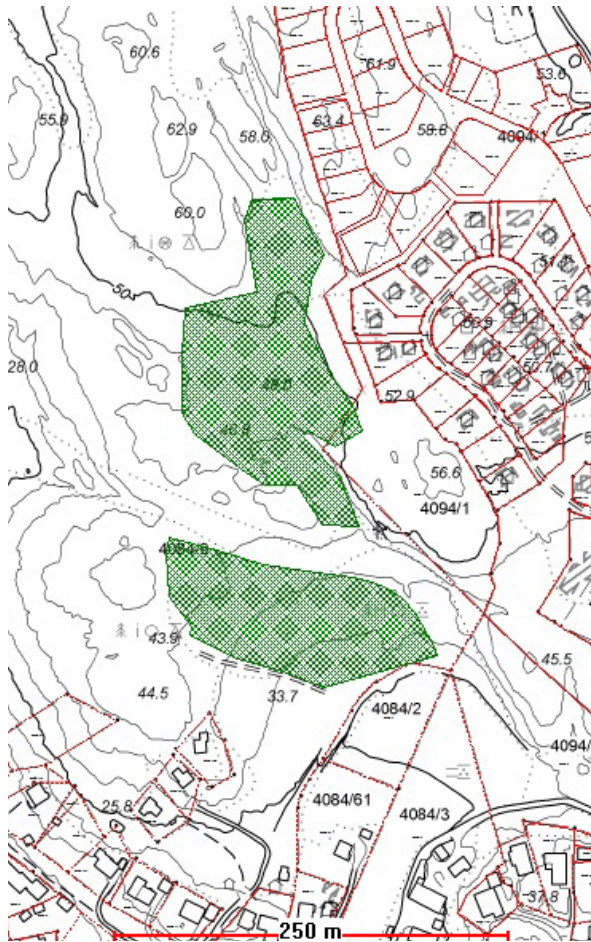
Dagens boligreserve er på Nevlungen Øvre (23 daa), Sønseberget (6 daa), Torpefeltet vest (27 daa) og Torpefeltet (25 daa).

Nevlungen Øvre (23 daa):

Sønseberget (6 daa):

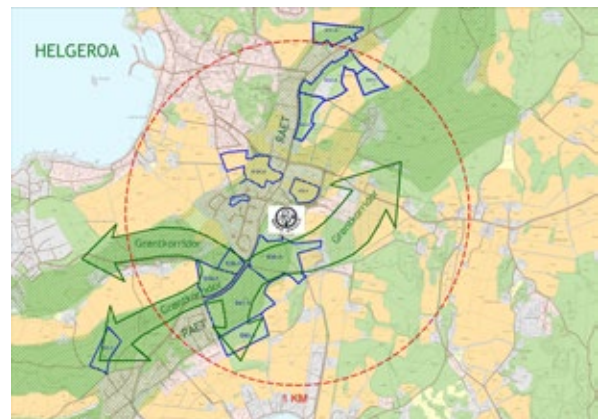

Torpefeltet vest (27 daa):**Torpefeltet (25 daa):**

Helgeroa	2027 (0,6%)	2027 (1,5%)
Arealbehov fram til 2026	36 daa	94 daa
– Dagens boligreserve	81 daa	81 daa
Behov for nye arealer fram til 2026		13 daa

I denne rulleringen revideres Kommuneplanens arealdel for neste 12 års periode dvs. for perioden 2015-2027. I dette tidsrommet er det behov for 13 dekar mer enn nåværende boligreserve (vist som grønne områder).

Prinsippene for nye boligområder er at de skal ligge tett inn på eksisterende bebyggelse, slik at det skapes korte avstander mellom bolig, skole, fritidsaktiviteter og butikker slik at det skal være mulig å gå og sykle mellom de ulike funksjonene. I tillegg er viktig grønnstruktur, turområder sikret. Dette vises i et illustrasjonskart nedenfor:

Kart nr. 2 Illustrasjon over dyrka mark, grøntkorridorer og ratunger

Nedenfor er det tatt inn en tabell som viser innspillene som er vedtatt tatt inn i denne rulleringen:

Innspill	Navn på områdene	Dekar 2014	Dekar 2027
Bolig-reserve:	Nevlungen Øvre	23 daa	
	Sønseberget	6 daa	
	Torpefeltet vest	27 daa	
	Torpefeltet	25 daa	
Boligbehov fram til 2027:			
B35-A	Søndersrød (flere formål)		16 daa
Totalt:		81 daa	16 daa

Innspill som **ikke** er foreslått tatt med i denne rulleringen:

B31-A	Rønningen	22 daa
B32-A	Strandbakken	40 daa
B33-A	Søndersrød	15 daa
B34-A	Søndersrød	20 daa
B36-A	Berglund	16 daa
B37-A	Amundrød	4 daa
B38-A	Amundrød	13 daa
B39-A	Amundrød	26 daa
B40-A	Amundrød	32 daa
B41-A	Amundrød	82 daa
B42-A	Skitnerød	20 daa
B43-A	Langholt	1 daa
B44-A	Helgeroa	23 daa
B45-A	Nevlunghavn Øvre	6 daa
B64-A	Søndersrød	27 daa
Totalt:		352 daa

Dersom område B35-A foreslås tatt inn i planforslaget er behovet dekket fram til 2027.

Kart nr. 3 Oversikt over eksisterende boligreserve og anbefalt innspillsområde

- Grønne områder = dagens boligreserve
- Gule områder = arealbehov fram til 2027

Kart nr. 4 Oversikt over eksisterende boligreserve og anbefalt innspillsområder innenfor innspillsområde

Arealbehov for Tjøllingvollen

Befolkningsvekst	2027		2040	
	0,60%	1,50%	0,60%	1,50%
Tjøllingvollen	214	563	485	1361

Denne befolkningsveksten er regnet ut i fra at Larvik kommune har 43.200 innbyggere og at Tjøllingvollen skal ha en viss prosentvis vekst ut i fra dette. Dersom befolkningsveksten blir mindre vil arealbehovet bli mindre.

Tjøllingvollen	2027 (0,6%)	2027 (1,5%)	2040 (0,6%)	2040 (1,5%)
Arealbehov (3 boenheter pr daa)	36 daa	94 daa	81 daa	227 daa
– Dagens boligreserve	0 daa	0 daa	0 daa	0 daa
Behov for nye arealer	36 daa	94 daa	81 daa	227 daa
– Innspill	299 daa	299 daa	299 daa	299 daa

Tjøllingvollen har behov for 227 daa med nye arealer fram til 2040. Det er foreslått mange innspill og noen av innspillene ligger godt plassert i forhold til å få en utbygging som er sentrert rundt Tjøllingvollen. På Tjøllingvollen er det spilt inn 14 boligområder som totalt er på 299 daa. Det betyr at det er spilt inn flere områder enn det er behov for fram til 2040. I rådmannens planforslag vil antall innspill som foreslås tatt inn i planforslaget samsvare med arealbehovet.

Det er ikke noe boligreserve på Tjøllingvollen, men det er et uavklart potensial for utvidelse av Husebyskogen, men det forutsetter endring av trase for omkjøringsveien rundt Tjøllingvollen.

I denne rulleringen revideres Kommuneplanens arealdel for neste 12 års periode dvs. for perioden 2015-2027. I dette tidsrommet er det behov for 94 dekar til boligbygging.

Prinsippene for nye boligområder er at de skal ligge tett inn på eksisterende bebyggelse, slik at det skapes korte avstander mellom bolig, skole, fritidsaktiviteter og butikker slik at det skal være mulig å gå og sykle mellom de ulike funksjonene. I tillegg er viktig grønnstruktur, turområder sikret. Dette vises i et illustrasjonskart nedenfor:

Kart nr. 5 Illustrasjon over dyrka mark, grøntkorridorer, eksisterende jernbanetrase og omkjøringsveien

Følgende innspillene er vedtatt tatt inn i denne rulleringen:

		Dekar 2027
B15-A	Løveskogen	20 daa
B22-A	Tjøllingvollen	3 daa
B28-A	Tjøllingvollen	3 daa
B61-A	Løve	6 daa
B65-A	Tveiten nordre	60 daa
Totalt:		92 daa

Innspill som **ikke** er tatt med i denne rulleringen:

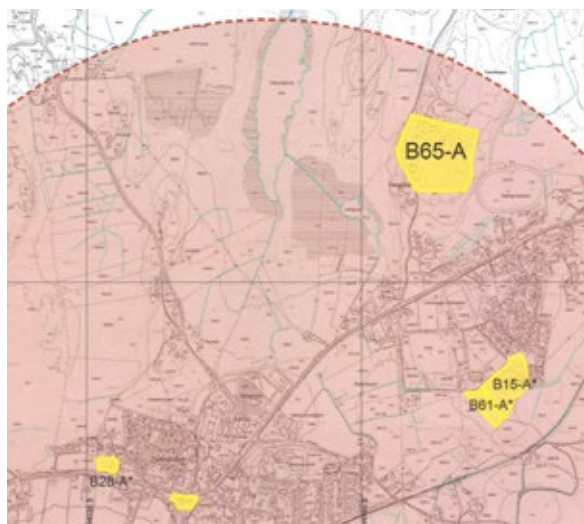
B13-A	Lauve	33 daa
B14-A	Lauve	35 daa
B16-A	Løve	10 daa
B17-A	Løve	7 daa
B18-A	Løveskogen	8 daa
B19-A	Kråkeberget	6 daa
B23-A	Tjøllingvollen	4 daa
B24-A	Tjøllingvollen	3 daa
B25-A	Tjøllingvollen	12 daa
B26-A	Tjøllingvollen	13 daa
B27-A	Tjøllingvollen	22 daa
B29-A	Brattås	75 daa
B59-A	Tjøllingvollen	6 daa
B60-A	Løve	63 daa
B62-A	Kråkeberget	11 daa
B63-A	Løveåsen	3 daa
		311 daa

For at det **ikke** skal bli en konkurransesituasjon er det nødvendig å legge til rette for mer enn et areal jf. kartet nedenfor:

Kart nr. 6 Oversikt over eksisterende boligreserve og anbefalte innspillsområder

- Grønne områder = dagens boligreserve
- Gule områder = Arealbehov fram til 2027

Kart nr. 7 Oversikt over eksisterende boligreserve og anbefalte innspillsområder innenfor innspillsområdet

Arealbehovet for Kvelde

Befolkningsvekst	2027		2040	
	0,60%	1,50%	0,60%	1,50%
Kvelde	214	563	485	1361

Denne befolkningsveksten er regnet ut i fra at Larvik kommune har 43.200 innbyggere og at Kvelde skal ha en viss prosentvis vekst ut i fra dette. Dersom befolkningsveksten blir mindre vil arealbehovet bli mindre.

Kvelde	2027 (0,6%)	2027 (1,5%)	2040 (0,6%)	2040 (1,5%)
Arealbehov (3 boenheter pr daa)	36 daa	94 daa	81 daa	227 daa
- Dagens boligreserve	175 daa	175 daa	175 daa	175 daa
Boligbehov				52 daa

Kvelde har et arealbehov fram til 2040 på 227 daa. Kvelde har en boligreserve som holder lenge etter 2027. I perioden fram til 2040 er det behov for 52 dekar til boligbygging. I og med at dagens boligreserve er på 81 daa uten at vi har lagt inn noen nye områder blir det riktig å vurdere om de som ligger inne er de riktige og eventuelt om det er områder som bør tas ut.

Dagens boligreserve består av Søndre Brattås (148 daa), Hvidsten sag (15 daa), Fuestien (3 daa) og Mangelrødåsen (9 daa).

Søndre Brattås på 148 daa er vedtatt tatt ut av arealbehovet:

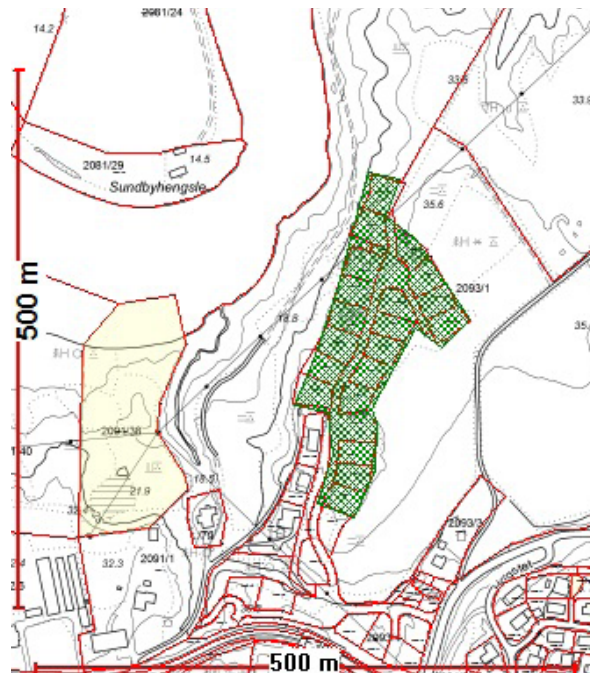
Kvelde	2027 (0,6%)	2027 (1,5%)	2040 (0,6%)	2040 (1,5%)
Arealbehov (3 boenheter pr daa)	36 daa	94 daa	81 daa	227 daa
- Dagens boligreserve	27 daa	27 daa	27 daa	27 daa
Behov for nye arealer	9 daa	67 daa	54 daa	200 daa

Søndre Brattås er tatt ut av planen, da store deler av området er nordvendt, det er veldig bratt og det går en skiløype gjennom området. Å halvere området har blitt vurdert, men det vil fremdeles være et krevende terreng å bygge ut, samt at det vil bli en satellitt til Kvelde sentrum. Nedenfor er områdene som er vurdert vist:

Søndre Brattås (148 daa):

Mangelrødåsen (9 daa):

Hvidsten sag (15 daa):

Futestien (3 daa):

I planen vil antall innspill som foreslås tatt inn for å samsvare med arealbehovet fram til 2027, dvs. at det må legges inn arealer over 67 daa. Mens utviklingsgrensen rundt Kvelde foreslås ut i fra behovet for arealer fram til 2040, dvs. at det må kunne legges inn arealer på over 200 daa.

Det er viktig at boligreserven gjennomgås, slik at områder som ikke er aktuelle og som har en dårlig plassering tas ut, slik at andre områder som er bedre egnet kan bli foreslått tatt inn i planen.

Prinsippene for nye boligområder er at de skal ligge tett innpå eksisterende bebyggelse, slik at det skapes korte avstander mellom bolig, skole, fritidsaktiviteter og butikker slik at det skal være mulig å gå og sykle mellom de ulike funksjonene. I tillegg er viktig grønnstruktur, turområder sikret. Dette vises i et illustrasjonskart nedenfor:

Kart nr. 8 Illustrasjon over dyrka mark, grøntkorridorer, Jordstøyp og Lågen

I denne rulleringen revideres Kommuneplanens arealdel for neste 12 års periode dvs. for perioden 2015-2027. I dette tidsrommet er det behov for 67 dekar mer enn nåværende boligreserve (vist som grønne områder), da er Søndre Brattås tatt ut av planen.

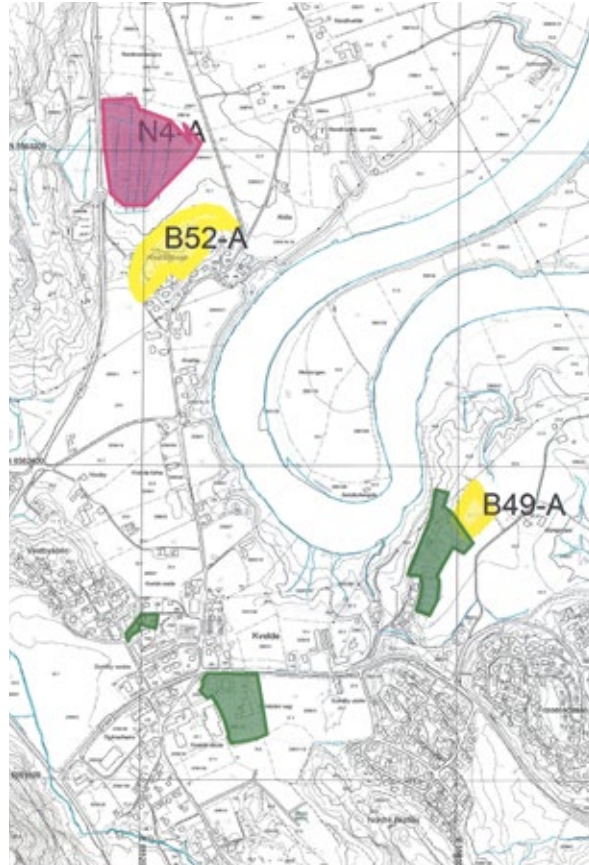
Nedenfor er det tatt inn en tabell som viser innspillene som er vedtatt tatt inn i denne rulleringen:

Nr.	Navn på innspill	Dekar 2014	Dekar 2027
Bolig-reserve:	Hvidsten sag	15 daa	
	Futestien	3 daa	
	Mangelrødåsen	9 daa	
Boligbehov fram til 2027:			
B49-A	Mangelrød Nord		6 daa
B52-A	Nord Kvelde (Utvidelse)		22 daa
Totalt:		27 daa	28 daa

Innspill som **ikke** er tatt med i denne rulleringen:

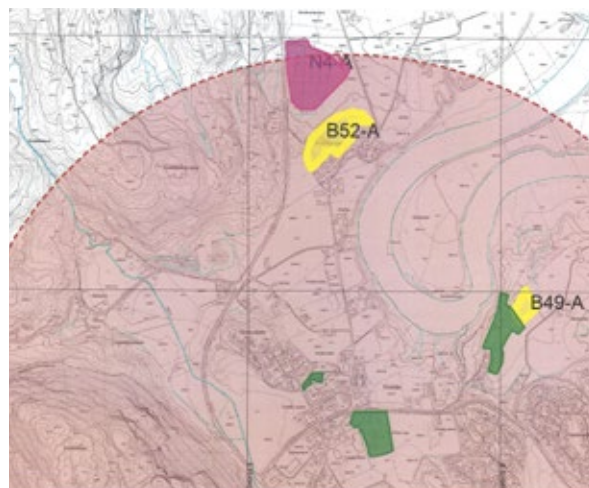
Nr.	Navn på innspillene	Antall dekar
B30-A	Nordre Brattås	32 daa
		32 daa

Dersom område B52-A vedtas tatt inn i planen er behovet deket fram til 2027. Men for at det **ikke** skal bli en konkurranse-situasjon er det nødvendig å legge til rette for mer enn det ene arealet jf. kartet nedenfor:

Kart nr. 9 Oversikt over eksisterende boligreserve og anbefalte innspillsområder

- Grønne områder = dagens boligreserve
- Gule områder = Arealbehov fram til 2027 (med fleksibilitet)

Kart nr. 10 Oversikt over eksisterende boligreserve og anbefalte innspillsområder innenfor innspillsområdet

Beskrivelse av planen

Beskrivelse av hovedprinsippene A-F i planen

A. Styre etter tydelige, bærekraftige hovedgrep i arealplanleggingen

Planprogrammet tar opp den overordnede infrastrukturen som et viktig tema i planarbeidet. Det er viktig at kommuneplanens arealdel sikrer gjennomføring av viktige samferdsels tiltak. Med dette menes gjennomføring av ny trase for jernbane gjennom kommunen, jernbanetrase for godstransport ned til Larvik Havn og gjennomføring av evt. ny bru over Lågen. Avklaring av transportløsninger har stor betydning for omkringliggende omgivelser og kan frigjøre eller legge beslag på nye arealer.

Planlegging av nye bolig og næringsområder kan ikke stoppe opp, derfor er det viktig at vi rullerer arealdelen og så får avklaring av disse store prosjektene komme som egne planprosesser.

Planforslaget legger opp til en fortetting i aksene Stavern – Larvik – Gon., samt utvidelse av eksisterende tettsteder. Det foreslås ikke utbyggingsområder utenfor kommunens langsiktige utbyggingsmønster som er nedfelt i gjeldende kommuneplanens arealdel. Eksisterende utbyggingsmønster er mer detaljert enn det grove utbyggingsmønsteret som er fastsatt i

B. Legge tydelige rammer for by- og tettstedsvekst

Kommunestyret har vedtatt en årlig befolkningsvekst på 1,5%. Den årlige veksten de siste årene har vært under 0,5%. Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivning basert på middelverdier er på 0,6% årlig vekst. De ulike vekstprognosene har svært ulikt arealbehov. Planforslaget er utarbeidet slik at vi foreslår lagt inn arealbehovet ut i fra en årlig vekst på 1,5% fram til 2027. I kapittelet fakta om Larvik kommune er det la-

get oversikter som viser en prioritering av boliginnspillene ut i fra nærhet til skoler, kollektivakser og andre hverdagsarenaer, da disse områdene vil prioriteres først. Føringer fra Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) vil også bli vektlagt, slik at dyrka mark i hovedsak foreslås utbygget sent i perioden.

C: Fortette med kvalitet

Det er et nasjonalt mål at vi skal bo tettere, men dette skal ikke gå på bekostning av kvaliteten på eksisterende boligområder eller den enkelte boligtomt. For å ivareta disse kravene, foreslår vi å dele inn i fem ulike kategorier som beskriver bygningstypologien for området. Noen av disse områdene er ganske små, mens andre er store, sammenhengende områder. For de ulike kategoriene foreslås ulike sett med bestemmelser som skal ivareta området karakter. De fem kategoriene tar utgangspunkt i verdier knyttet til stedets og byggets historie og arkitektonisk kvalitet, men det er særlig strøkets karakter og homogenitet som blir vektlagt. Kategoriene har fått navnene:

1. bevaring
2. enhetlig bebyggelse
3. eplehagebyen
4. variert bebyggelse
5. transformasjon

Denne inndelingen er bare foretatt for planområdet til Kom-munedelplan for Larvik by og Stavern by. Det bør fastsettes i handlingsprogrammet at dette også skal gjøres for tettstedene i kommunen.

D: Tilrettelegge for en bred og smart meny av næringsområder og lokaliseringmuligheter

Arealplanlegging og næringsliv har ikke samme planleggingstempo. Mens arealplanlegging har store krav til utredninger, medvirkning og høringsprosesser, kan en bedrifts behov for større arealer komme som resultat av hurtigere markedssvingninger. Da er det ikke tilfredsstillende å vente på neste rullering av en kommuneplanens arealdel – som kanskje skjer om fire år med et par års behandlingstid. De overordnede planene må være robuste, de må både ivareta nødvendig fleksibilitet og forutsigbarhet for næringslivet. Næringsplanen nevner en rekke forhold en kommune kan jobbe med for å påvirke utviklingen i antall arbeidsplasser, og innenfor feltet arealplanlegging handler det konkret om å ha ferdig regulerte attraktive næringsarealer, utvikling av en effektiv infrastruktur og en positiv by- og stedsutvikling.

I arealdelen videreføres arbeidet med å få avsatt Klova som regionalt næringsområde. I tillegg arbeides det for å realisere etablering av flere næringsbedrifter på det regionale næringsområdet vårt på Ringdalskogen. Det skjer også utvidelser på Hegdal Næringsområde. I tillegg er kommunen positive til utvidelser av andre lokale næringsområder, derom det lar seg gjøre.

E: Gi forutsigbare arealmessige rammer for handel- og næringsutvikling

Kommunestyret vedtok 18. juni 2014 i sak 083/14 hvilke rammer for utvikling innen handel og annen type næring.

Vedtaket ga følgende rammer for vurdering av lokalisering av handel og næring:

- Faret/Nordby – handel med plasskrevende varer
- Sentrum – handle- og møtested med et mangfold av publikumsrettede virksomheter
- Nordbyen – ny utvidelse som Big Boxes
- Elveveien fra Revet til Yttersø – havne- og logistikkrelatert virksomhet

På bakgrunn av dette foreslås det videreført følgende satsningsområder for handelsetableringer:

- Handel i sentrum av Larvik by og Stavern by
- Opprettholdelse av eksisterende handel utenfor disse sentrumssonene
- Plasskrevende handel på Faret/Nordby og Risøya

På bakgrunn av dette foreslås det videreført følgende satsningsområder for næringsetableringer:

- Havne- og logistikkrelatert virksomhet på Elveveien fra Revet til Yttersø
- Næring på Hegdal Næringsområde
- Næring på Ringdalskogen

- Næring på Amundrød og Bergene Holms
- Næring på Klova som regionalt næringsområde
- Opprettholdelse og om mulig utvidelse av eksisterende næringsområder

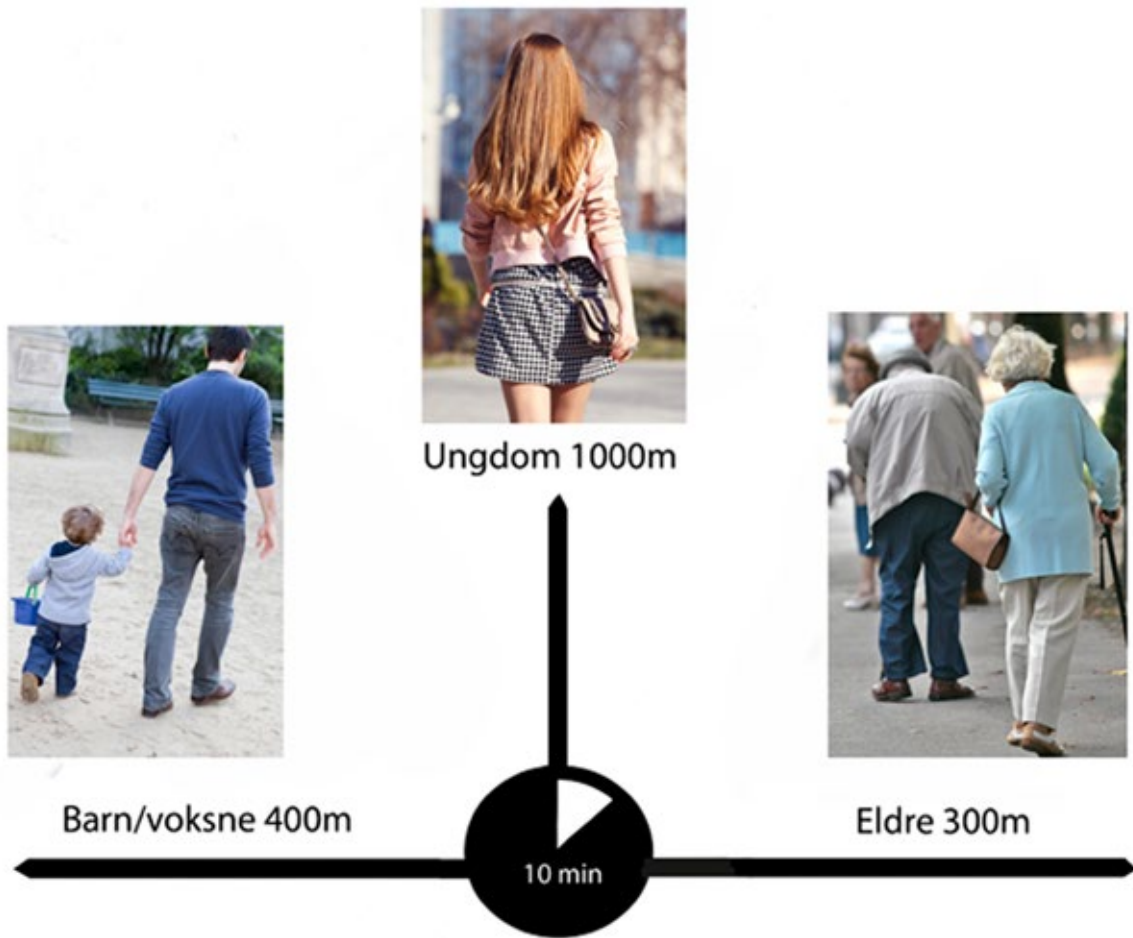
F: Legge til rette for fysisk aktivitet i hverdagen

Dagens folkehelse og sykdomsstatistikk er på mange måter et uttrykk for de miljøbelastningene som innbyggerne er og har vært utsatt for. På samme måte vil framtidig folkehelse bli formet av hvordan helsefremmende og -hemmende faktorer påvirker oss i dagens samfunn. Et godt miljø kan fremme helse, for eksempel ved å oppmuntre til fysisk aktivitet og sosial kontakt. Motsatt kan omgivelsene våre begrense mulighetene for aktivitet og opplevelse, samt påføre oss ulike fysiske belastninger. Gjennom god planlegging og tilrettelegging kan kommunen bidra til å bedre folkehelsen.

Innenfor planområdet er det store og sammenhengende grønne strukturer som hovedsakelig er noprå for Bøkeskogen og oppover Lågendalen. De store friområdene legger til rette for gode natur-opplevelser og muligheten for lengre turer samtidig som de er en del av mange sitt nærtrområde. Gjennom å gjøre grønne områder attraktive og tilgjengelige kan kommunen oppmuntre til at områdene blir hyppig brukt. Bruken av grøntområder i det daglige avtar raskt med avstanden fra hjemmet, særlig for våre yngste og eldste innbyggere. For disse alderssegmentene blir de mindre grønne strukturer/de grønne lungene/parkene i bysentrum særlig viktige. Ifølge folkehelseinstituttet bør et grøntområde kunne nås på maksimum 10 minutter. Hvor langt man går på 10 minutter varierer mellom ulike aldersgrupper.

Å bevare eller skape grønne nærrområder er et viktig folkehelseiltak.

Fysisk aktivitet har positive helsemessige gevinster – både fysisk og psykisk. Trening og fysisk aktivitet er begreper som brukes mye om hverandre, men det er et viktig skille. Trening er en måte å være i fysisk aktivitet på, men den skiller seg fra hverdagslig fysisk aktivitet da den har som mål å forbedre en fysisk ferdighet som styrke, utholdenhet og bevegelighet. Å jogge til bussen er en fysisk aktivitet, mens å jogge tre ganger i uken vil anses som trening. Arealplanlegging kan være med på å legge til rette for både fysisk aktivitet og trening. Det første er mulig å legge til rette for ved å bevare og utvikle grønne områder, parker m.m. Samt legge til rette for korte avstander mellom boligområdene og skole, arbeid, fritidsaktiviteter slik at det er mulig å gå og sykle mellom de ulike stedene. Dette kan kalles for å legge til rette for «snikmosjonering». Mens det andre kan vi legge til rette for ved å sikre eksisterende idrettsplasser og ikke minst sikre de utvidelsesmuligheter. Betydningen av å ha blant annet arbeidsplasser, fritidsaktiviteter, kulturtilbud og sosiale

Gangavstanden ulike aldersgrupper tilbakelegger på 10 minutter (basert på tall fra «Planlegging av grønnstruktur i byer og tettsteder,» Direktoratet for naturforvaltning 6-1994).

møteplasser innen gå- eller sykkel-avstand er viktig ikke bare i et folkehelseperspektiv, men også i et byutviklings- og miljøpolitisk perspektiv.

Sosial infrastruktur er et viktig element i vurderingen av hvor man vil bosette seg. Larvik kommune har fritt skolevalg, så i prinsippet skal det være mulig å gå på alle skolene i kommunen. Det viser seg likevel at de aller fleste velger nærskolen. I tillegg til ordinær skoledrift, er skolelokalene ofte i bruk på kveldstid til aktiviteter i regi av frivillige organisasjoner, som korps og idrettslag. Lokalisering av skolebyggene er derfor viktig for at transporten

mellom hverdagens arenaer ikke blir for lang eller for vanskelig av andre årsaker.

Prinsippet om å konsentrere utbyggingen i kommunen til byene Larvik og Stavern og tettstedene Helgeroa, Kvelde og Tjøllingvollen vil styrke forutsigbarheten for sosial infrastruktur. Dette er likevel ikke det tyngste argumentet for å gjennomføre dette prinsippet. Det viktigste er å legge til rette for å kunne ha korte avstander mellom bolig, arbeidsplasser, skole, barnehager, fritidsaktiviteter slik at man i større grad enn i dag kan gå eller sykle mellom de ulike aktivitetene.

Beskrivelse av innspillene

I forbindelse med rulleringen kom det inn 125 områder som ble foreslått endret. Det ble vedtatt at 89 av innspillene skulle konsekvensutredes. I planen er det vedtatt å legge inn 36 nye områder.

Følgende områder er **tatt med** i planen:

Sted/navn	Status i gjeldende plan	Foreslått ny status	daa
B6-A Kjerringvik	LNF	Boligbebyggelse	2 daa
B7-A Kjerringvik	LNF	Boligbebyggelse	3 daa
B11-A Hem	LNF	Boligbebyggelse	27 daa
B15-A Løveskogen	LNF	Boligbebyggelse	18 daa
B22-A Tjøllingvollen	Offentlig og privat tjenesteyting	Bolig og forretning	3 daa
B28-A Tjøllingvollen	LNF	Bolig	3 daa
B35-A Søndersrød	Forretning	Bolig, forretning og off. og priv. tj.	16 daa
B47-A Hem	LNF	Bolig	15 daa
B49-A Mangelrød Nord	LNF	Bolig	6 daa
B52-A Nord Kvelde	LNF	Bolig	21 daa
B61-A Løve	LNF	Bolig	6 daa
B65-A Tveiten Nordre	LNF	Bolig	60 daa
N2-A Rødbøl	LNF	Næringsområde	42 daa
N4-A Nord Kvelde	LNF	Næringsområde	46 daa
N7-A Verningen	LNF	Næringsområde	23 daa
N8-A Ringdalskogen	LNF	Næringsområde	70 daa
R1-A Kodal	LNF	LNF + hensyns- sone	
O2-A Søndersrød	Bolig	Offentlig og privat tjenesteyting	1 daa
O4-A Kvelde kirke	LNF	Offentlig og privat tjenesteyting	4 daa
O6-A Berg kirke	LNF	Offentlig og privat tjenesteyting	1 daa
O7-A Berg kirke	LNF	Offentlig og privat tjenesteyting	5 daa
O8-A Ringdalskogen	LNF og Næring	Offentlig og privat tjenesteyting	350 daa
I1-A Løveskogen	Bolig	Idrett	3 daa
I3-A Løveskogen	LNF	Parkering	2 daa
I4-A Løveskogen	LNF	Parkering	5 daa
I12-A Kvelde	LNF og jordbruk og skogbruk	Idrett	19 daa
I17-A Hvarnes	Næring (Industri)	Idrett	4 daa
I24-A Kroken i Kjøse	LNF	Parkering	1 daa
I32-A Dolven	LNF	Idrett	46 daa
I37-A Bjørndalen	LNF og friområde	Idrett	32 daa
I38-A Dolven	LNF	Idrett	18 daa
I39-A Bjørndalen	LNF m.m.	Idrett	16 daa

Sted/navn	Status i gjeldende plan	Foreslått ny status	daa
G14-A Kvelde	LNF	Grønnstruktur	9 daa
G15-A Kvelde	LNF	Grønnstruktur	15 daa
G20-A Kløtreåsen	Bolig (Injurie)	Grønnstruktur	6 daa
G36-A Månejordet	LNF m.m.	Grønnstruktur	90 daa

Følgende områder er **ikke** tatt med i planen:

Sted/navn	Status i gjeldende plan	Foreslått ny status	daa
B1-A Kjerringvik	LNF	Boligbebyggelse	8 daa
B2-A Kjerringvik	LNF	Boligbebyggelse	1 daa
B3-A Kjerringvik	LNF	Boligbebyggelse	3 daa
B4-A Kjerringvik	LNF	Boligbebyggelse	10 daa
B5-A Kjerringvik	LNF	Boligbebyggelse	6 daa
B8-A Ula	LNF	Boligbebyggelse	13 daa
B9-A Ula	LNF	Boligbebyggelse	7 daa
B10-A Ula	Friområde	Boligbebyggelse	1 daa
B13-A Lauve	LNF	Boligbebyggelse	34 daa
B14-A Lauve	LNF	Boligbebyggelse	33 daa
B16-A Løve	LNF	Boligbebyggelse og noe næring	10 daa
B17-A Løve	LNF	Boligbebyggelse	7 daa
B18-A Løveskogen	LNF	Boligbebyggelse	9 daa
B19-A Kråkeberget	LNF	Boligbebyggelse	6 daa
B21-A Tjøllingvollen	LNF	Boligbebyggelse	8 daa
B23-A Tjøllingvollen	LNF	Boligbebyggelse	1 daa
B24-A Tjøllingvollen	LNF	Boligbebyggelse	3 daa
B25-A Tjøllingvollen	LNF	Boligbebyggelse	12 daa
B26-A Tjøllingvollen	LNF	Boligbebyggelse	26 daa
B27-A Tjøllingvollen	LNF	Boligbebyggelse	25 daa
B29-A Brattås	LNF og Råstoffut- vinning	Boligbebyggelse	75 daa
B30-A Kvelde	LNF	Boligbebyggelse	32 daa
B31-A Rønningen	LNF	Boligbebyggelse	25 daa
B32-A Søndersrød	LNF	Boligbebyggelse	44 daa
B33-A Søndersrød	LNF	Boligbebyggelse	15 daa
B34-A Søndersrød	LNF	Boligbebyggelse	23 daa
B36-A Berglund	LNF	Boligbebyggelse	16 daa
B37-A Amundrød	Friområde	Boligbebyggelse	4 daa
B38-A Amundrød	LNF	Boligbebyggelse	13 daa
B44-A Helgeroa	LNF	Boligbebyggelse	23 daa
B39-A Amundrød	LNF	Boligbebyggelse	26 daa
B40-A Amundrød	LNF	Boligbebyggelse	32 daa
B41-A Amundrød	LNF	Boligbebyggelse	86 daa
B42-A Skitnerød	LNF	Boligbebyggelse	21 daa
B43-A Langholt	Friområde	Boligbebyggelse	1 daa

Sted/navn	Status i gjeldende plan	Foreslått ny status	daa
B45-A Nevlungen	LNF	Boligbebyggelse	7 daa
B48-A Hem	Friområde	Boligbebyggelse	2 daa
B56-A Valbybrekka	LNF	Boligbebyggelse	5 daa
B59-A Tjøllingvollen	LNF	Boligbebyggelse	6 daa
B60-A Løve	LNF og Næring (industri)	Boligbebyggelse	63 daa
B62-A Kråkeberget	LNF	Boligbebyggelse	11 daa
B63-A Løveåsen	LNF	Boligbebyggelse	3 daa
B64-A Helgeroa	Idrett	Boligbebyggelse	21 daa
N3-A Ringdalskogen	Næring	Næring med mulig for handel	70 daa
N5-A Gjone Nordre	LNF	Næringsområde	159 daa
I6-A Ringdal	LNF	Idrett	18 daa
I21-A Omstand	LNF	Idrett	10 daa
I27-A Malerød	LNF	Idrett	14 daa
I31-A Aares	Jordbruk og skogbruk	Idrett	14 daa
G25-A Kroken i Kjose	LNF	Grønnstruktur	3 daa
G26-A Kroken i Kjose	LNF	Grønnstruktur	7 daa

Følgende innspill er **ikke** konsekvensutredet:

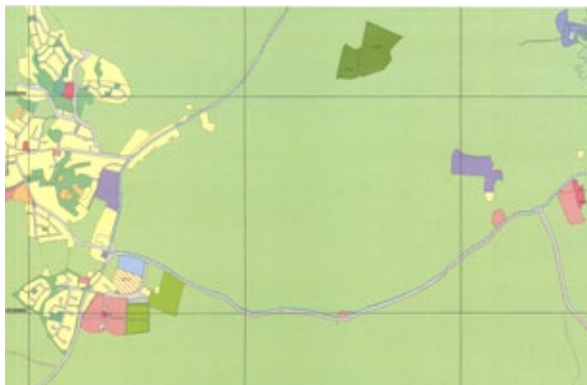
- Boligområder: B50-A, B51-A, B53-A, B54-A, B55-A, B57-A og B58-A
- Offentlige områder: O3-A og O5-A
- Idrettsområder: I2-A, I5-A, I7-A, I8-A, I9-A, I10-A, I11-A, I13-A, I16-A, I18-A, I19-A I20-A, I22-A, I23-A, I28-A, I29-A, I30-A, I33-A, I34-A og I35-A

Nedenfor er områdene vist på kart slik at det skal være enklere å finne ut hvor innspillene er i kommunen.

Innspillene er vist i forhold til geografisk plassering:

- Helgeroa og omegn: B35-A, I32-A, I38-A, O2-A, O6-A og O7-A.
- Kjøse: I24-A
- Hvarnes: I17-A
- Kvelde: B49-A, B52-A, N4-A, I12-A, G14-A, G15-A og O4-A.
- Kodal: R1-A (Hensynssone)
- Bjørndalen og omegn: G36-A, I37-A og I39-A.
- Verningen: N7-A
- Ringdalskogen: N2-A, N8-A og O8-A
- Tjøllingvollen og Løveskogen: B15-A, B22-A, B28-A, B61-A, B65-A, G20-A, I1-A, I3-A og I4-A.
- Kjerringvik: B6-A og B7-A.

Kart over innspillene i Helgeroa og omegn:

Kart over innspillene i Kjøse:

Kart over innspillet i Hvarnes:

Kart over innspillet til Kodal Minerals:

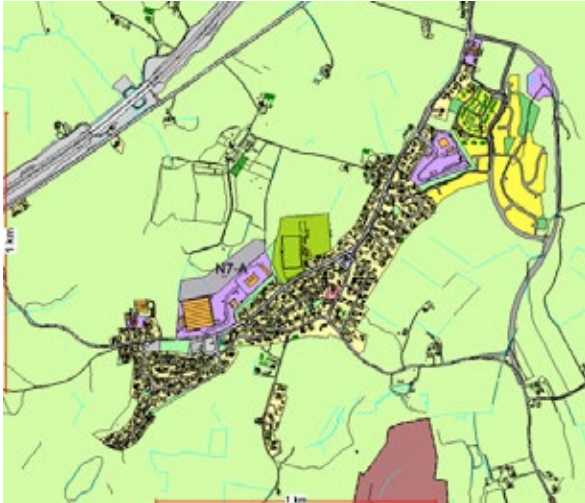
Kart over innspillene i Bjørndalen og omegn:

Kart over innspillene i Kvelde:

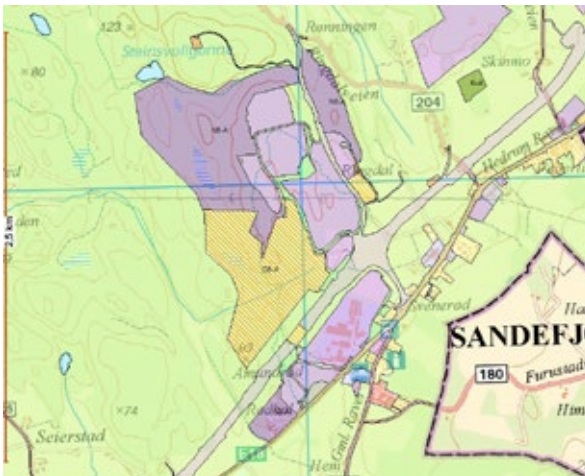
Kart over innspillet N7-A på Verningen:

Kart over innspillene på Tjøllingvollen og Løveskogen:

Kart over innspillene N2-A, N8-A og O8-A på Ringdalskogen:

Kart over innspillene i Kjerringvik:

Innspill om boligbebyggelse

I planen er det vedtatt 11 nye boligområder. Område B52-A i Kvelde er utvidelse av eksisterende boligområde på Kveldeåsen i Nord Kvelde. Et av områdene i Kjerringvik er stadfestelse av eksisterende bolig til boligformål. Mens område B22-A på Tjøllingvollen er foreslått til både bolig og kontorer. De andre innspillsområdene er nye boligområder knyttet til eksisterende tettsteder.

Innspill om næringsbebyggelse

Det er foreslått 4 nye områder, 1 i Kvelde, 1 på Verningen og 2 på Ringdalskogen. Det ene på Ringdalskogen er utvidelsene som er vedtatt i RPBA, mens det andre er et område som tilrettelegger for et regionalt beredskapsområde. I tillegg er "Klova næringsområde" avsatt som båndlagt etter plan- og bygningsloven som et mulig framtidig næringsområde.

Innspill om offentlig og privat tjenesteyting

I planforslaget er det foreslått 4 nye områder. Det er en bolig mellom Berg arbeidskirke og Berg skole og utvidelse av Kvelde kirkegård og grav- og urnelund for Berg kirke.

Innspill om idrettsområder

Det er foreslått 14 områder til idrettsformål, 10 av områdene er anbefalt som idrettsområder, mens andre er foreslått til grønnstruktur og parkering. Det siste gjelder en parkeringsplass til en fotballøkke i Kjose. Områdene som foreslås til idrett er områder som allerede er tatt i bruk til idrettsformål. Grunnen til at noen av områdene foreslås som grønnstruktur er at disse områdene først og fremst er skogsområder hvor det ikke skal bygges noe, men anlegges ulike aktiviteter som er forenelig med grønnstruktur formålet (nærmiljøanlegg).

Innspill om råstoffutvinning

Det er foreslått at området avsettes med en hensynssone for å sikre forekomsten.

Følgende endringer er gjort på arealplankartet

- Framtidige områder i gjeldende plan er revidert til eksisterende områder
- Lagt inn nye reguleringsplaner som er blitt vedtatt etter 2010.
- Revidert omrisset på idrettsområdet «Brunlaskogen vannsportanlegg» i tråd med forslag til reguleringsplanen.
- Boligreserven er redusert ved at Søndre Brattås i Kvelde er tatt ut av planen og områdene som er avsatt som spredt boligbebyggelse er også tatt ut av planen. Søndre Brattås er lagt ut på ny høring.
- Foretatt justeringer av utbyggingsmønsteret
- Byggegrenser langs sjø og vassdrag er revidert jf. ny statlig planretningslinje og veileder jf. vedlegg 1 – lagt ut på ny høring.
- Bestemmelsesgrense for eksisterende boligbebyggelse i LNF områder og i områder avsatt til grønnstruktur
- De 11 regionale kulturmiljøene fra RPBA er lagt inn.
- 36 nye innspillsområder er lagt inn, 11 av disse er boligområder og 4 er næringsområder.

Konsekvensutredning av planen

Konsekvensutredning av innspillsområdene

Forenklet verdi og konsekvensutredning er laget for alle innspillsområdene. Innspillsområdene som er vedtatt tatt med i planforslaget er lagt med i et eget vedlegg jf. vedlegg 2. I forbindelse med konsekvensutredningene skal det også utarbeides

en risiko- og sårbarhetsanalyse for alle innspillsområdene. Denne analysen er lagt med i et eget vedlegg jf. vedlegg 3. Innspillene som ikke er tatt med i planforslaget er samlet i vedlegg 5.

Konsekvensutredning av enkeltelementene i planen

Boligreserven

I forbindelse med opprydding av boligreserven ble alle framtidige boligfelt vurdert, samt områdene som er regulert men ikke utbygd. Innenfor det nye planområdet er det en boligreserve på 664 daa.

Følgende område tas ut av planforslaget, da det ligger som en forlengelse av et friluftsområde i Kvelde, samt at utbygging her ikke støtter opp om å etablere sentrumsnære leiligheter som det er etterspørsel etter i Kvelde.

- Boligområde 1
(gbnr. 2094/1, 2096/1, 6, 8 + 2097/3)

Oversikt over boligområdet som er foreslått tatt ut av planforslaget.

Konsekvenser:

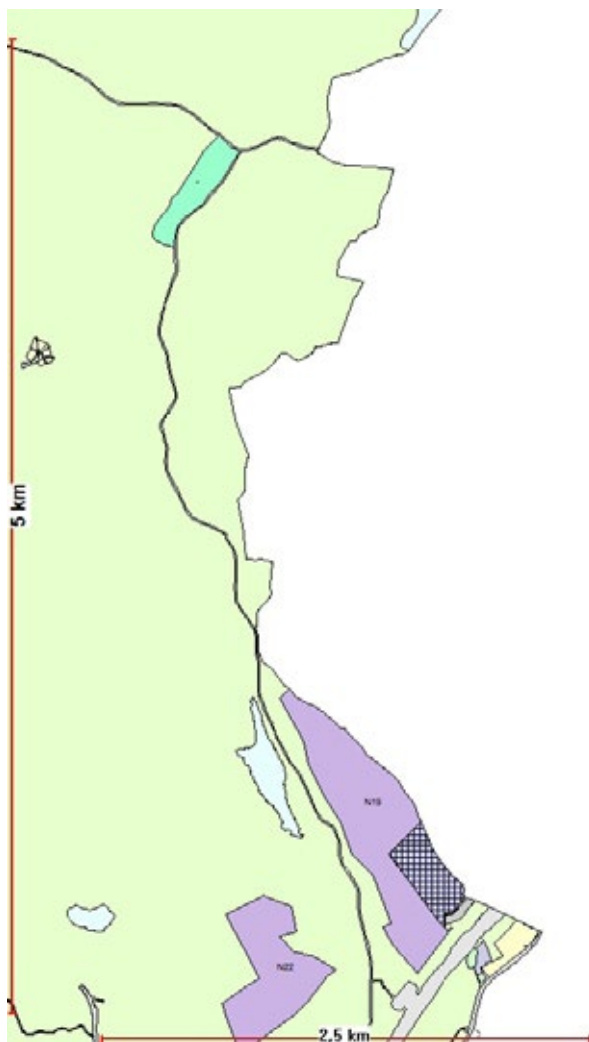
Grunneierne blir tilskrevet dersom forslaget foreslås av Kommunestyret. Endringen medfører at området ikke kan tas i bruk til boligbebyggelse, samt at det ikke hindrer å legge inn andre mer sentrale utbyggingsområder.

Det foreslås i tillegg å ta ut områdene som er avsatt til spredt

boligbebyggelse, da disse områdene ikke er ønskelig med mange nye boliger. Grunnen til det er at de ligger langt fra annen bebyggelse, og det blir dyrt i forhold til kobling til vann og avløp, skoleskyss, hjemmesykepleie m.m.

Følgende områder foreslås tatt ut av gjeldende kommuneplan:

- Område SB1 Mørk – Holt
(gbnr. 2061/2, 9 og 12 + 2060/10, 11, 13, 15 og 16)

Oversikt over boligområdet som er foreslått tatt ut av planforslaget.

Konsekvenser:

Grunneierne blir tilskrevet dersom forslaget foreslås av Kommunestyret. Endringen medfører at området ikke kan bygges ut med 4 spredte boliger. Men at det kan bygges ut med en dersom vi får vedtatt en generell bestemmelse som åpner for spredt boligbebyggelse generelt i kommunen. Det siste er ønskelig, da det er mer i tråd med de ønskene vi får fra innbyggerne.

- Område SB2 Stensvold - Hagtvedt
(gbnr. 2052/1, 5, 11, 12, 16, 21, 41 + 2049/5, 8, 11, 13, 15)

Oversikt over boligområdet som er foreslått tatt ut av planforslaget.

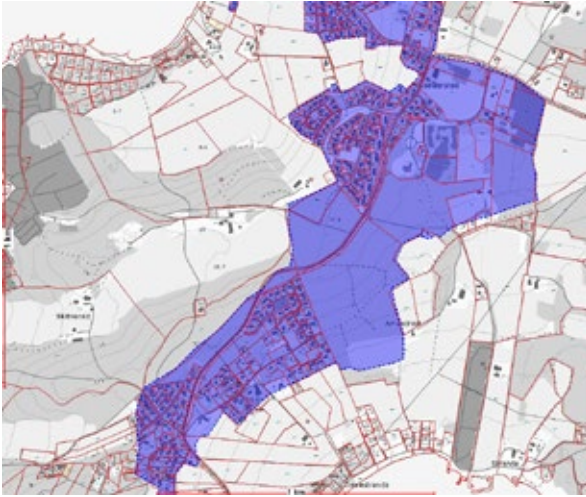
Konsekvenser:

Grunneierne blir tilskrevet dersom forslaget foreslås av Kommunestyret. Endringen medfører at området ikke kan bygges ut med 6 spredte boliger. Men at det kan bygges ut med en dersom vi får vedtatt en generell bestemmelse som åpner for spredt boligbebyggelse generelt i kommunen. Det siste er ønskelig, da det er mer i tråd med de ønskene vi får fra innbyggerne.

Utbyggingsmønster

Kommunen har revidert det langsiktige utbyggingsmønsteret for hele kommunen. Utbyggingsmønsteret er revidert i forhold til vedtatte reguleringsplaner og eiendomsgrenser. I tillegg er det foretatt noen større endringer. Disse er det kart over på neste side.

Helgeroa/Søndersrød/Nevlunghavn

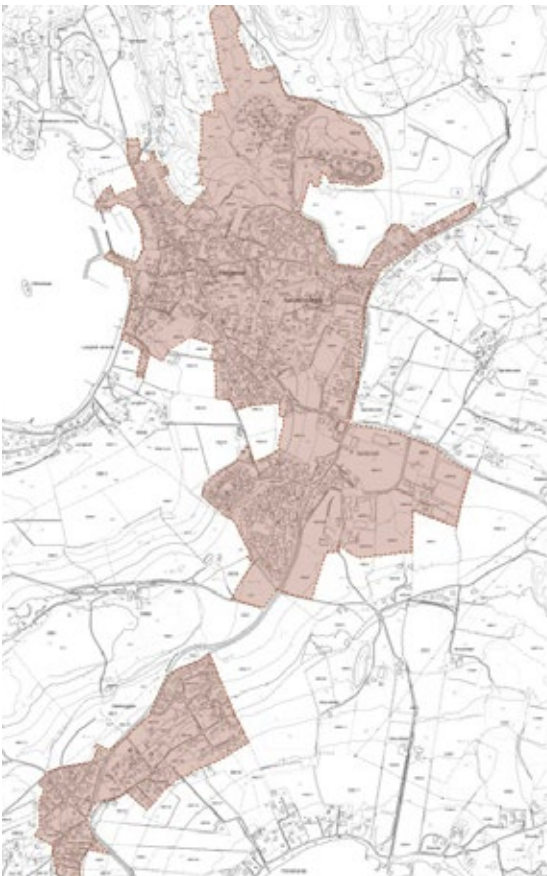
Eksisterende utbyggingsmønster

Ra

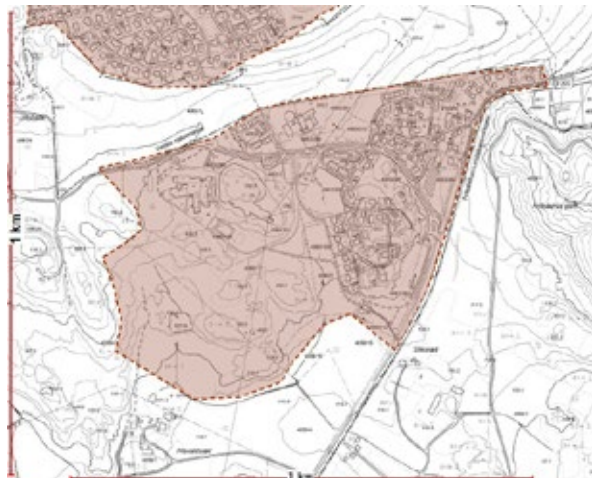
Eksisterende utbyggingsmønster

Helgeroa/Søndersrød/Nevlunghavn

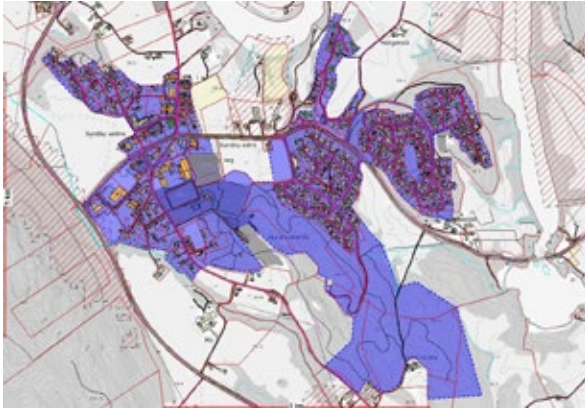
Forslag til nytt utbyggingsmønster

Ra

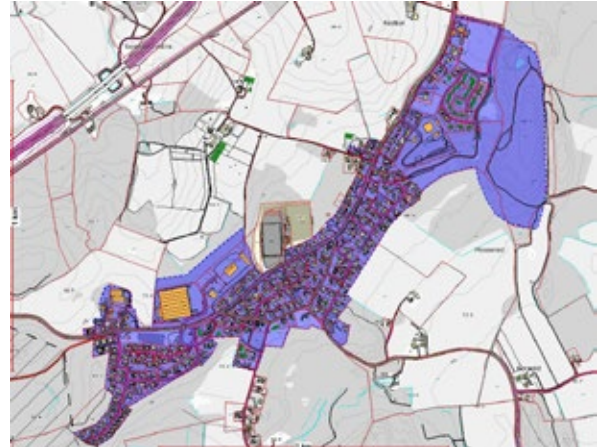
Forslag til nytt utbyggingsmønster

Kvelde

Eksisterende utbyggingsmønster

Verningen

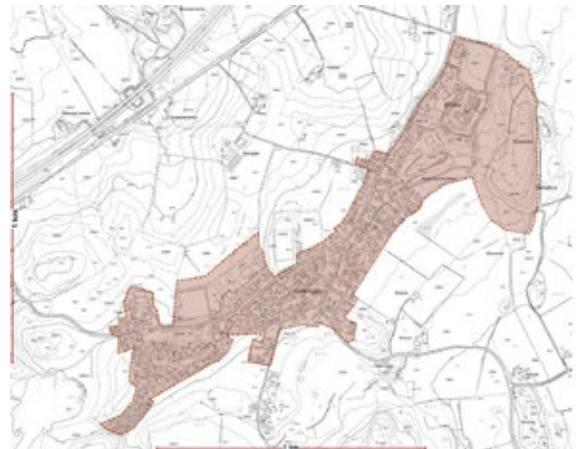
Eksisterende utbyggingsmønster

Kvelde

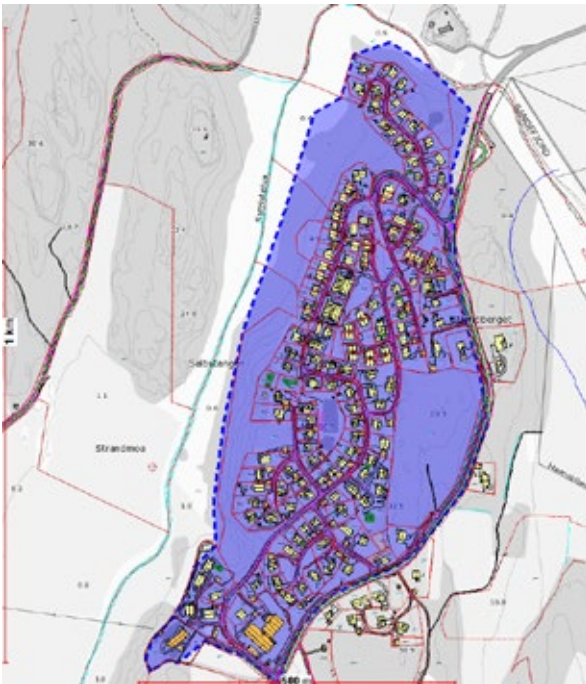
Forslag til nytt utbyggingsmønster

Verningen

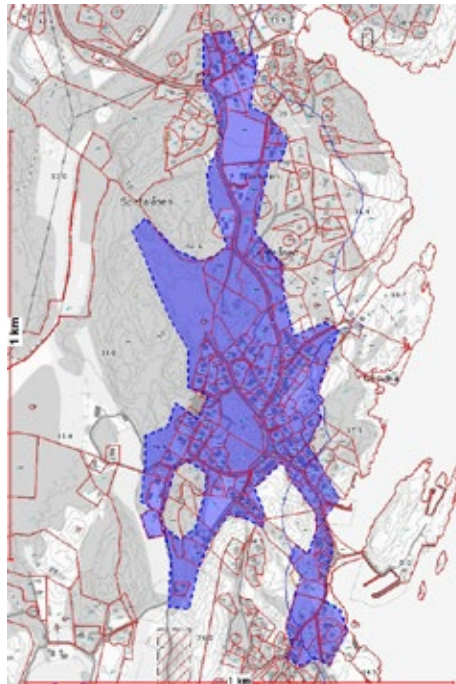
Forslag til nytt utbyggingsmønster

Hem

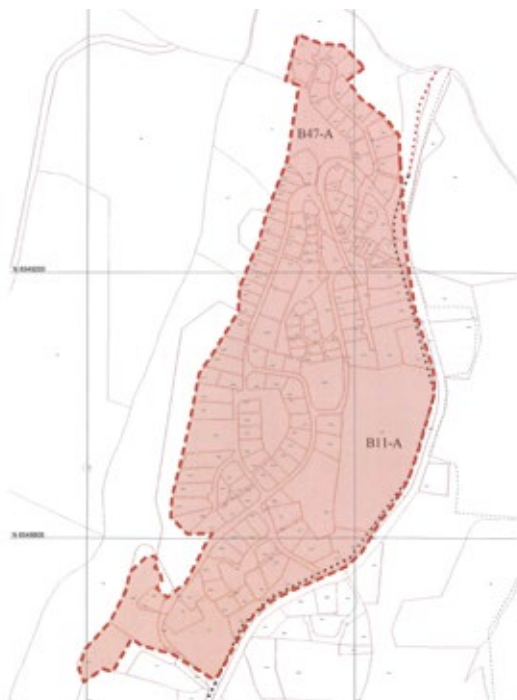
Eksisterende utbyggingsmønster

Kjerringvik

Eksisterende utbyggingsmønster

Hem

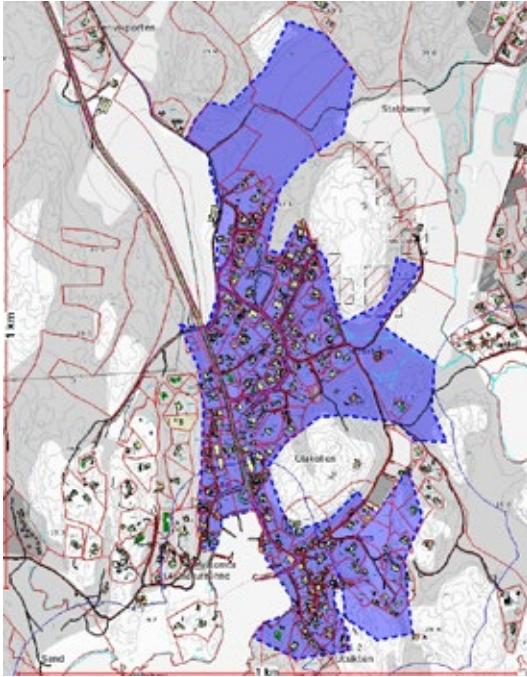
Forslag til nytt utbyggingsmønster

Kjerringvik

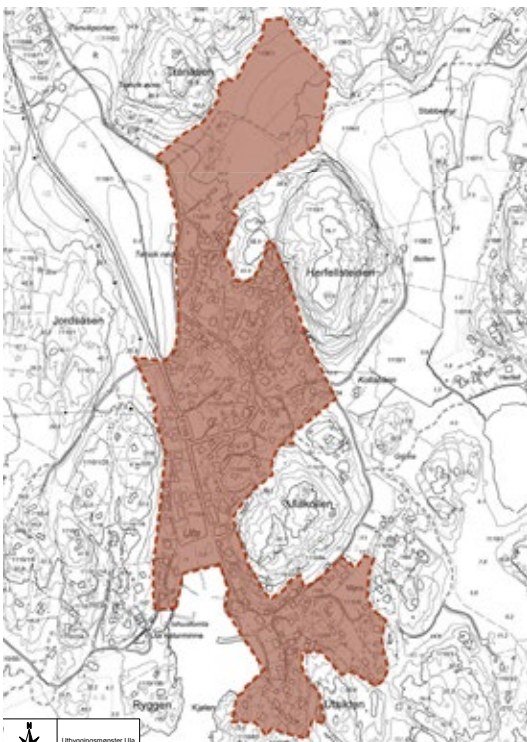
Forslag til nytt utbyggingsmønster

Ula

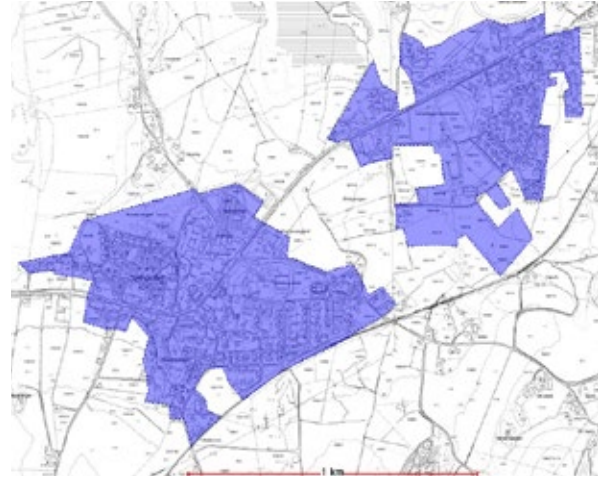
Eksisterende utbyggingsmønster

Ula

Forslag til nytt utbyggingsmønster

Tjøllingvollen – Løve

Eksisterende utbyggingsmønster

Tjøllingvollen – Løve

Forslag til nytt utbyggingsmønster

Byggegrenser langs sjø og vassdrag

I forrige rullering av Kommuneplanens arealdel ble det lagt inn byggegrenser for hele kommunen.

I etterkant av denne planen er det blitt laget en ny statlig planretningslinje for forvaltningen av strandsonen og det er laget en regional veileder for fastsetting av byggegrenser i forbindelse med arbeidet med revisjon av fylkesdelplan for kystsonen i Vestfold. På bakgrunn av disse føringene og egne erfaringer ser vi behov for å revidere gjeldende byggegrenser. Det vil bli laget et eget hefte som beskriver hva slags endringer som er foreslått og hva slags konsekvenser endringene vil gi. Dette heftet er blitt vedlegg 1.

Det kom inn innsigelse til forslag til byggegrenser langs sjø og vassdrag under høringsperioden. Nytt forslag er utarbeidet og lagt ut på høring.

Bestemmelsesgrense for eksisterende boligbebyggelse i LNF områder og i områder avsatt til grønnstruktur

Sandefjord kommune har i deres nylig vedtatte kommuneplan fastsatt bestemmelsesgrense rundt eksisterende helårsbebyggelse (boliger) i LNF områder. Dette ønsker også Larvik kommune å gjøre, da det vil forenkle byggesøknader om tilbygg/påbygg osv. på eksisterende boliger som ligger i LNF-områder. Larvik kommune har foreslått å avsette en slik bestemmelsesgrense for boliger som både ligger i LNF-områder og innenfor det nye for-

målet grønnstruktur. Slike saker må nå behandles som dispensasjonssøknader, mens det med denne bestemmelsesgrensen skal være mulig å bygge på/utvide eksisterende bolig kun med en vanlig byggesøknad. Det vil bli foreslått en bestemmelse som viser hva som skal være tillatt for disse boligene.

Hensynssoner

I Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) ble det vedtatt 37 bevaringsverdige kulturmiljøer i Vestfold. 11 av disse ligger innenfor planområdet og vil avsettes som hensynssone bevaring av kulturmiljø.

Innført det nye formålet grønnstruktur

Alle parker, friområder, naturområder og friluftsområder er gjenomgått for å få de avsatt til riktig formål.

- Parker foreslås avsatt som grønnstruktur – parker.
- Friområder blir avsatt som grønnstruktur⁵
- Lekeplasser i boligområder blir avsatt som uteomhusareal (Lekeplass).
- De kystnære områdene med mye fritidsbebyggelse og kyststi/fjordsti vil bli avsatt som grønnstruktur.

Viktige elv- og bekkeløp og utvalgte naturtyper og spesielle landskapstrekk/formasjoner vil bli avsatt som grønnstruktur – naturområde.

Konsekvenser av de samlede virkningene av planen

Hvilke temaer det samlede planforslaget skal vurderes opp mot er nedfelt i forskrift om konsekvensutredninger fra 2009, som er nedfelt i planprogrammet for rulleringen av Kommuneplanens arealdel 2015-2027.

Forholdet til nasjonale og regionale føringer

Innspillene som er foreslått tatt inn i planforslaget er i tråd med nasjonale og regionale føringer om samordnet areal og transportplanlegging. Alle innspillene bygger opp om å få kompakte tettsteder jf. illustrasjonen som er laget av Affair og gjelder som et grunnprinsipp for alle arealplanene.

Det som ikke er i tråd med nasjonale føringer er at vi har foreslått utbygging på dyrka og dyrkbar mark. I regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) ble det for Larvik by avklart hvilke nye områder med dyrka mark/dyrkbar mark som kan tas i bruk fram til 2040. Dette ble ikke gjort for avklaringsområdene Helgeroa, Kvelde og Tjøllingvollan. Innspillsområdene med dyrka

mark/dyrkbar mark er konsekvensutredet jf. Vedlegg 2. Mens de områdene som er LNF områder som ligger innenfor de langsiktige utviklingsgrensene er konsekvensutredet i forrige kapittel.

Forholdet til kommunens strategier for utbygging «Eksisterende utbyggingsmønster»

Alle innspillsområdene ligger innenfor eksisterende utbyggingsmønster. Eksisterende utbyggingsmønster er foreslått endret i tråd med vedtatte reguleringsplaner, eiendomsgrenser og innspillene som er vedtatt tatt inn av kommunestyret 03.12.2014. I tillegg er viktig grønnstruktur tatt ut. Endringene er beskrevet i forrige kapittel.

Forholdet til folkehelse (positivt/negativt for tilrettelegging for en aktiv, sosial og trygg hverdag)

Alle innspillsområdene ligger inntil eksisterende boligområder,

hvor det er gå eller sykle avstander til skole, butikk og fritidsaktiviteter. Innspillene legger derfor til rette for en aktiv, sosial og trygg hverdag.

Forholdet til grønnstruktur – friluftsliv og rekreasjon

Det er gode muligheter for å utøve et allsidig friluftsliv innenfor Larvik kommune. Kommunen har mange nydelige strender, en godt utbygd kyststi/fjordsti og arbeider med å få til en kyststi i Tjølling.

Alle tettstedene i kommunen har fine nærturområder. Disse er det viktig å beholde, da det er de som gir grunnlaget for mulighetene til å komme seg ut og få fysisk aktivitet. Våre friluftsområder er viktig for både oss som bor her fast og for alle turistene som besøker kommunen spesielt sommerstid.

Det er ingen av innspillsområdene som er foreslått som vil redusere mulighetene for friluftsliv og rekreasjon. Men ett av innspillene som ble sendt inn ville redusere mulighetene for rekreasjon og det var innspillet om å få avsatt Kløtreåsen som boligområde. Dette innspillet er rettet opp i forhold til tidligere avtaler om å beholde det som et friområde/rekreasjonsområde for beboerne på Tjøllingvollen og som et utfartssted for Tjodalung skole og SFO.

Det vil bli laget egne bestemmelser for områdene som blir avsatt som grønnstruktur.

Forholdet til biologisk mangfold

Det er ingen utvalgte naturtyper eller spesielle naturtyper som vil gå tapt dersom innspillene blir realisert.

Fauna

Det er ingen av innspillsområdene som vil påvirke eller redusere det biologiske mangfoldet.

Vilt

I områdene I32-A og I38-A på Dolven går det et vilttrekk. I tillegg går det elg og rådyr i området. Det er beiteområde for vilt på områdene N4-A på nordre Kvelde.

Sikring av jordressurser «Jordvern»

Når det gjelder sikring av jordverninteresser tenker man først og fremst på bevaring av dyrka mark og dyrkbar mark. Innspill O4-A av 4 daa dyrka mark og O7-A av 4,5 daa dyrka mark. Dersom alle områdene blir realisert vil ca. 8 daa med dyrka mark gå tapt. Det er forutsatt at områdene som inneholder dyrka mark tas sist i planperioden til RPBA.

Naturressurser (skog og Larvikitt)

Det er kun påvirkning av skog og Larvikitt som vil bli tatt med under dette punktet, da vurdering av dyrka mark/dyrkbar mark er vurdert tidligere.

Dersom alle innspillsområdene blir vedtatt vil det bli hogget ned 619 daa med høybonitet, middelbonitet og lavbonitet skog. Det må nevnes at det kun er skog i innspillsområde B15-A, B52-A, B61-A, og O8-A. Planforslaget har ingen direkte påvirkning på områdene hvor det tas ut Larvikitt, dvs. larvikittbruddene.

Landskap inkl. kulturlandskap

Planforslaget vil samlet sett medføre virkninger på landskapet, det er mye skog som vil gå tapt.

Det er noen av innspillene som ligger i områder som er definert som lokalt viktig kulturlandskap. Dette gjelder følgende områder: Huseby på Tjøllingvollen, B52-A på Nord kvelde, Kjose, Månejordet, Bjørndalen, Kvelde kirke og Berg kirke.

I tillegg støtter vurderingen av landskap beslutningen om å sikre Kløtreåsen som friområde. Da dette høydedraget er svært eksponert og ligger innenfor et lokalt viktig kulturlandskap som heter Østby.

I bestemmelsene vil det bli tatt med bestemmelser om krav til utforming av reguleringsplaner i forhold til estetikk. Estetikken vil ha mye å si for hvordan bebyggelse og anlegg vil bli i samspill med omgivelsenes karakter, kulturlandskap osv., og vil derfor være svært viktig i forhold til landskapsaspektet.

Kulturminner og kulturmiljø

Innenfor noen av innspillsområdene er det registrert kulturminner. Før nye utbyggingsområder tas i bruk må det foretas arkeologiske registreringer av områdene før undersøkelsesplikten er oppfylt etter kulturminneloven § 9. Dersom det viser seg at tiltak innenfor planen kan skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig, skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle farer for at dette kan skje, må arbeidene straks stanses og kulturminneforvaltningen varsles umiddelbart. Ansvaret påhviler tiltakshaver og/eller ansvarshavende foretak på stedet.

Områdene som er båndlagt etter kulturminneloven og etter plan- og bygningsloven er vist med hensynssoner. I tillegg er 10 av de 37 områdene med kulturmiljø fra RPBA lagt inn som hensynssoner.

Kulturmiljøene innenfor planområdet heter: H 570 _ 1 Jåberg mm, H 570 _ 2 Hedrum kirke og gravfelt, H 570 _ 3 Bommestad veiminne, H 570 _ 4 Kaupang, Huseby, Lunde og Gjerstad, H 570 _ 5 Bisjord, H 570 _ 6 Tanum, Aske, Gui og Brunla (Denne ligger også innenfor KDP Stavern by), H 570 _ 7 Berg gamle kirke og Manvik, H 570 _ 8 Barkevik, H 570 _ 9 Mølen og Oddane fort, H 570 _ 10 Nevlunghavn og H 570 _ 11 Svenner.

Det er laget bestemmelser til de forskjellige kulturmiljøene.

Barn og unges oppvekstvilkår

Når det gjelder barn og unge er det spesielt de utfyllende bestemmelsene og retningslinjene om ute- og lekearealer som har

betydning for barn og unges oppvekstvilkår. Men det er også viktig at nye boligområder ligger nærme skole og fritidsaktiviteter, slik at de får mulighet til å bevege seg rundt mest mulig på egen hånd.

Næringsliv og sysselsetting

I planprogrammet vedtok kommunestyret at et av fokusområdene for rulleringen skulle være å legge til rette for utvikling av nye og eksisterende næringsområder, slik at kommunen har ledige næringsstomter for de som ønsker å skape arbeidsplasser i kommunen.

Det er foreslått å utvide Ringdalskogen næringsområde, samt 1 nytt næringsområde i Kvelde og utvidelse av et næringsområde på Verringen. Klova er avsatt som båndlagt etter plan- og bygningsloven som et mulig framtidig næringsområde. Jmf. egen sak.

I tillegg er det viktig at handel i all hovedsak etableres innenfor sentrumssonen og at eventuelt plasskrevende handel etableres i området Faret/Nordby.

Sosial infrastruktur

Vurdering av innspillene i forhold til f.eks. skolekapasitet, barnehage kapasitet, kommunale tjenester, fritidstilbud m.m. Det er mulig å realisere de foreslåtte innspillsområdene med dagens kapasitet på skolene, barnehagene og på de kommunale tjenestene.

Teknisk infrastruktur

Teknisk infrastruktur er en vurdering av de økonomiske konsekvensene i forhold til vei, vann og avløp. I konsekvensutredningen er de trafikale forholdene vurdert i et eget punkt.

Innenfor planområdet er det to typer avløp:

- Det beste og nyeste avløpssystemet er «Separatsystem» hvor spillvann (kloakk) og overvann (dreisvann fra grunnen og overflatevann) transporteres i hvert sitt rørsystem.
- Det gamle avløpssystemet heter «Fellessystem» hvor spillvann og overvann transporteres i samme rørsystem.

Samfunnssikkerhet (Risiko og sårbarhetsanalyse)

Det er laget en ROS-analyse for de innspillsområdene som foreslås tatt inn i planforslaget. Rådmannen har valgt å ha ROS-analysen som et eget vedlegg jf. vedlegg 3.

Forurensning til luft, jord og vann

Utbygging av boligområder vil generelt gi mer trafikk til vedkommende områder. Økt trafikk vil generere økt støy og forurensning. Men hvor mye dette utgjør er usikkert. Når det gjelder etablering av næringsområder kommer det an på hvilke bedrifter og hva de produserer om det blir forurensning av luft, jord og vann. For å unngå forurensning i form av støy skal all ny bebyggelse oppføres i tråd retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2012.

⁵ KMT er i ferd med å avklare hvilke friområder de skal drifte og vedlike. Det er kun de KMT velger å drifte og vedlike som bør avsettes som friområder. Avklaring av dette vil tas inn i handlingsprogrammet.

Transport og trafiksikkerhet

Trafikale forhold omfatter adkomstmuligheter til innspillsområdet, nærhet til gang- og sykkelsti og tilgang til offentlig kommunikasjon.

I fra statlig og regionalt hold oppfordres kommunene til å legge opp til mer miljøvennlig transport ved å styrke kollektivtilbudet, tilrettelegge for gående og syklende og redusere bilbruken.

Ut i fra dette skal Larvik Kommune tilrettelegge for at boliger, arbeidsplasser, offentlige og private servicefunksjoner, kultur- og idrettstilbud og fritidsaktiviteter lokaliseres kollektivnært, i henhold til prinsippene for samordnet areal- og transportplanlegging (jf. Klima- og energiplan for Larvik Kommune 2014-2022). Arealutviklingen definerer rammebetingelsene for reiseatferd – muligheter og preferanser med tanke på hvor man reiser, hvor ofte og med hvilke transportmidler.

Når det skal legges til rette for nye utbyggingsområder er det viktig å ta hensyn til transportsystemets utforming, trafiksikkerhet, kapasiteten i veinettet og miljøvirkninger av økt trafikk. I den forbindelse er det viktig å plassere nye nærings- og handelsområder til steder som genererer minst mulig bilkjøring, og at utbygging av disse funksjonene legges til trafikk knutepunkter som betjenes av kollektivtrafikk.

Energiløsninger og energiforbruk

Kommunestyret har nylig vedtatt en «Klima og energiplan» (KOU 2009:1) som skal legges til grunn for alle energispørsmål i saker etter plan og bygningsloven. I tillegg er det nylig vedtatt en statlig planretningslinje som kommunene må forholde seg til.

Klima og energiplanen er en ambisiøs plan. For å nå de målene den setter er kravene i de utfyllende bestemmelsene om energi blitt strengere, slik at flere utbyggingsprosjekter blir bygd med alternative varmeløsninger.

Det skal vurderes å bygge energibesparende hus som lavenergihus og/eller passivhus i alle planer og byggesøknader. I tillegg skal alle hus bygges med to ulike energikilder. Dette gjør de mindre sårbare dersom det skulle bli et strømbrudd.

I de utfyllende bestemmelsene og retningslinjene er det tatt med at all bebyggelse har krav om tilknytning til offentlig vann og kloakk dersom det er lagt ledninger i området, dette vil ha positive miljøeffekter.

I tillegg er det tatt med et miljøfremmende tiltak i planen ved å legge til rette for sykkelparkering i nye utbyggingsområder.

I følge den statlige planbestemmelsen om Klima og energiplanlegging av 04.09.2009 skal kommunene gjennom planlegging etter plan og bygningsloven og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt legge til rette for økt miljøvennlig energibruk. Kommunene kan bidra til å redusere utslipp av klimagasser både i egen drift og gjennom og stimulerer andre aktører til å redusere sine utslipp. I følge den statlige planbestemmelsen he-

ter det at kommunene bør fastsette ambisiøse mål for utslippsreduksjoner og effektiv energibruk og miljøvennlig energibruk i sine kommunale bygg. Dette er fulgt opp i Klima og energiplanen hvor det er vedtatt å redusere klimagassutslippene med 20 % av 1990 nivå innen 2020. Dette er et veldig ambisiøst mål og må følges opp med konkrete tiltak og virkemidler for å kunne realiseres.

Oppsummering i forhold til temaene miljø og folkehelse

Opprettholdelse av det langsiktige utbyggingsmønsteret og utviklingsgrenser er i tråd med RPR for areal og transportplanlegging ved at det satses på utvikling av byene og tettstedene i kommunen. Å samle videre utvikling gjør at vi oppnår redusert klimautslipp og fleksibilitet med tanke på valg av transportmiddel.

Larvik kommune har gjennom kommuneplanens samfunnsdel et stort fokus på folkehelse, og et tydelig utbyggingsmønster vil gi forutsigbarhet for boligutvikling, næringsetableringer, skoleskyss, pleie- og omsorgstjenester, sosial og teknisk infrastruktur, sosiale møteplasser og hverdagsfunksjoner som for eksempel matbutikk. Dette er igjen positivt for å oppnå trygge og robuste lokalsamfunn.

Biltrafikken kan begrenses ved å settes i verk flere virkemidler:

- Utvikle et konsentrert arealbruksmønster
- Bygge boliger rundt kollektivtraseene
- Bygge sykkel- og gangforbindelser
- Innføre restriksjoner på bilbruk
- Redusere antall parkeringsplasser
- legge til rette for reduserte utslipp fra det enkelte kjøretøy (etablere alternative drivstoffstasjoner/ ladestasjoner for elbil). Kommunen har laget en plan for etablering av ladestasjoner.

Trafikkavviklingen i Helgeroa, Kvelde og Tjøllingvollen og de andre tettstedene er vanligvis ikke problematisk. Men antall biler kan ganges med 3, pga. tilstrømming av turister til hyttene og campingplassene våre sommerstid.

Omkjøringsveien rundt Tjøllingvollen er beholdt.

Reduksjon av klimagassutslipp er ikke bare forbundet med transport, men kan også gjøres ved å redusere forurensningen fra avfallsfyllinger, fra landbruket, endre stasjonær energibruk, dvs. endre energibruk i bygg fra fossile brenslere som oljefyring og gass til fornybar energi, tilrettelegging av bygging med alternative energikilder, anleggelse av energisparingstiltak (varmepumper) og bygging av bygninger med vannbåren varme slik at de kan kobles til fjernvarmeanlegg. Dette er fulgt opp i planforslaget ved at det er tatt med utfyllende bestemmelser og retningslinjer om dette temaet. Alt dette vil være med på å redusere klimagassutslippene i kommunen.

I planen er det fokusert på å få til en kompakt by, da det vil legge til rette for at flere grupper i samfunnet spesielt de eldre og yngre vil ha lettere for å komme seg til og fra butikken, skole og fritidsaktiviteter og at vi voksne kan slutte å kjøre barna våre rundt. Det siste vil igjen være bra for klimaet, da redusert bilbruk vil føre til reduserte klimagassutslipp.

AREALPLAN 2015–2027, LARVIK KOMMUNE
PLANBESKRIVELSE

**Larvik
kommune**

